LRKSA OFICIALIS ORGANAS, KATALIKIŠKAI TAUTIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Prenumerata metams $2.00, pusmečiui $1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

No. 29-30. KETVIRTADIENIS, LIEPOS-JULY 26, 1945 VOL.-METAI XXIX

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė per savo įgaliotinį kapitoną E. C. Zacharias dar kartą paskelbė, kad japonai turės pasiduoti besąlyginiai. Japonijos lyderiai turi du pasirinkimu. Vienas jų yra tęsimas karo ir privedimas šalies prie visiško sunaikinimo; antras—neatidėliojamas besąlyginis pasidavimas, kuris leistų japonams pasinaudoti Atlanto Čarterio principais ir alijantų pažadais nesiekti teritorinių užkariavimų. Deje, japonai, kaip ir naciai, tiki savo fanatiškai nusiteikusiems vadams, tiki alijantų nesantaika ir išgavimu priimtinų taikos sąlygų. Toks japonų nusistatymas jiems lemia nacių likimą—visišką pralaimėjimą ir susmukimą.

Istorinė trijų didžiųjų—prezidento Trumano, Churchillo ir Stalino—konferencija svarsto reikalus, kurie liečia tautų ir valstybių likimą ir ateitį. Į tą konferenciją nukreiptos viso pasaulio žmonių akys. Bet tikresnių žinių apie konferencijos eigą, jos svarstymus ir sprendimus yra kuo mažiausia. Mat, trijų didžiųjų konferencija vyksta raudonosios armijos okupuotame Potsdame. Kur tik sovietai valdo, ten nėra nei spaudos nei žodžio laisvės. Laikraščiai ir radio gali paskelbti tik tą, ką leidžia Kremliaus bosai.

Griežčiausias slaptumas ir cenzūra yra neatskiirama totalitarinės komunistinės diktatūros sistemos dalis. Šiandien užsienis kuo mažiausia žino, ką bolševikai išdarinėja Lietuvoje ir kitose okupuotose šalyse. Šiandien užsienis—bilijonai žmonių kuo mažiausia žino, ką svarsto ir kokius sprendimus daro trijų didžiųjų konferencija. O sakoma, kad kovojame už demokratiją.

Amerikoje ir kitose šalyse Maskva turi tūkstančius savo įgaliotinių ir agentų. Jie aprūpina Kremlių pilniausiomis informacijomis, tuo tarpu Sovietai pas save neįsileidžia svetimų valstybių reprezentantų ir savo tvarką, planus, žmonių gyvenimą uždengia griežčiausiu slaptumu. Ir tokią tvarką, vienos partijos—totalitarinę diktatūrišką sistemą nori užkarti kitoms tautoms, nors visi jos kratosi, kai nuo kokios choleros.

Alijantai nutarė nacių karo kriminalistus teisti Nuremberge, kuris laikomas nacių partijos šventove. Čia įvykdavo didžiausi nacių partijos suvažiavimai-kongresai, iš čia sklido jų politiniai šūkiai privedę Europą prie baisiausio ir kruviniausio karo. Hitleris ir jo asistentai čia uždegdavo savo sekėjus žvėriškiausiems veiksmams, kuriais šlykštėsis pasaulis iki jis gyvuos.

Alijantų pranešimu, iš amerikiečių, anglų ir prancūzų užimtų zonų jau repatriuota keturi milijonai žmonių, kuriuos ten atbloškė karas ir nacių priverta. Dar lieka repatrijuoti 2,275,000, į kurių skaičių įeina keli šimtai tūkstančių lietuvių. Ar jie bus verčiami grįžti, tuo tarpu nežinia. Vienok jie atsisako grįžt, kol Lietuva bus bolševikų okupuota ir valdoma.

ALIJANTAI KARŠIA JAPONAMS KAILĮ

TIK PIETVAKARINĖJE KINIJOJE JAPONAI PRASILAUŽĖ PRO KINIEČIŲ LINIJAS

Liepos 21-mą U. S. laivyno vadovybė paskelbė, kad amerikiečių submarinai dar nuskandinę 11 japonų laivų, tarp kurių randasi du minų rinkėjai ir vienas didelis transportinis laivas. Tuo būdu, nuo karo pradžios amerikiečių submarinai jau nuskandino 1,174 japonų laivus, iš kurių 144 buvę kovų laivai.

Remiantis admirolo Chester W. Nimitz ir generolo Douglas MacArthur komunikatais, nuo liepos 10 iki 23 amerikiečiai sunaikino 791 japonų laivą ir valtis, taipgi 596 lėktuvus.

Liepos 23-čią admirolas Nimitz paskelbė, kad liepos 18-tą amerikiečių trečiojo laivyno lėktuvai Tokyo užplaukoje, Yokosuka uoste, užklupo japonų didžiulį—32,720 tonų Nagato tipo—karo laivą, kurį sunaikino. Japonai dar turi vieną to paties tipo laivą. Ten pat U. S. lėktuvai nuskandino 12 mažesnių japonų laivų, o kitus 17 sužalojo.

Kiniečių karo vadovybė paskelbė, kad pietvakarinėje Kinijoje, pajūrio ruožu, Amoy ir Swatow uostų rajonuose, japonų jėgos pasivarė pirmyn pro kiniečių linijas. Matyt, japonai stengiasi įsistiprint tame ruožte prisibijant alijantų, o ypatingai amerikiečių įsiveržimo.

Reikia pažymėti, kad alijantų vandens ir oro jėgos kerta vis stipresnius ir stipresnius smūgius japonams. Iš Europos ir iš namų vyksta nauji sustiprinimai, kurie pagreitins Japonijos sumušimą. Svarbu, kad smūgiai krinta į svarbiausias vietas—į pačios Japonijos centrus.

Liepos 23-čią paskelbta, kad U. S. destrojeriai įsiveržė į Tokio užplauką, sunaikinę japonų keturių laivų konvojų.

Liepos 23-čią paskelbta, kad pusė milijono amerikiečių kareivių savaitės pabaigoje padarė okupuotoje Vokietijos zonoje įtartinų nacių medžioklę. Iškrėtė daugybę vietų ir suėmė 80,000 asmenų. Tai buvusi didžiausia krata pasaulio istorijoje. Amerikiečių okupuotoje zonoje yra 15,000,000 gyventojų.

REMIA DARBUS DĖL LIETUVOS

New York (LAIC)—N. Y. L. Tarybos laikinas iždininkas P. Bajoras šiomis dienomis persiuntė Amerikos Lietuvių Informacijos Centrui čekį $200.00 sumoje tuo baigdamas perduoti New Yorko—New Jersey draugijų konferencijos aukas. Su anksčiaus įmokėtomis sumomis, New Yorko—New Jersey draugijų konfeerncija, įvykusi š. m. gegužės 20 d., lietuviškam veikimui davė $305.20.

IŠ RAUDONOSIOS ARMIJOS UŽIMTŲ SRIČIŲ LIETUVIAI VEŽAMI Į RYTUS

New York (LAIC)—Brombergo apylinkėse, Stutthofo koncentracijos stovyklose Raudonoji Armija užtiko didesnę grupę iš Lietuvos išvežtų moterų. Moterys buvo išskirstytos po įvairius barakus darbams. Per dieną gaudavo po ketvirtadalį svaro duonos ir po pusę kvortos sriubos.

Raudonosios Armijos surastieji lietuviai, kaip praneša Maskvos kontroliuojami spaudos šaltiniai, grąžinami į Lietuvą. (Nėra abejonės, kad daugelis iš jų pateks ir į tolimas rytų sritis). Grąžinamiesiems skirstymo punktai įsteigti Kaune, Šiauliuose, Panevėžy, Telšiuose ir Alytuje. Žmonių kilnojimas vyksta tūkstančiais, pav., vienu metu buvo išskirta maisto net penkiolikai tūkstančių gryžtančių žmonių.

KIPRAS PETRAUSKAS BUVĘS SUŽEISTAS

New York (LAIC)—Viename laiške iš Europos pranešama, kad dainininkas K. Petrauskas važiuojant jam iš Palangos, buvęs sužeistas ir kurį laiką gulėjęs Karaliaučiaus ligoninėje. Dabar esąs Lietuvoje.

Tarp gyvais pasilikusių Lietuvos dailininkų minimi Kalpokas, Žmuidzinavičius, Šimonis.

Ūkininkai Lietuvoje gurguolėmis turi vežti rekvizuojamus grūdus.

PIETŲ AMERIKOJE—DĖL LIETUVOS LAISVĖS

New York (LAIC)—Brazilijos sostinėje Rio de Janeiro išspausdinta Baltijos nepriklausomybę ginanti knyga: "Os Estados Balticos, sua Situacao o sous Dereitos". Ją išleido bendromis pastangomis Lietuvos, Latvijos ir Estijos konsulai.

Tremtinių Komiteto Veikėjos Washingtone

Washington, D. C. (LAIC)—Tremtinių reikalais šiomis dienomis Washington, D. C. lankėsi panelė M. Kižytė ir ponia E. Devenienė.

Per dvi dienas abi veikėjos turėjo gražios progos išsikalbėti su visa eile valdiškų įstaigų. Kaip žinoma, techniškąjį tremtiniams padėti darbą dirba specialus prie LAIC įsteigtas Social Service Bureau. Apie šio biuro uždavinius spaudoje buvo rašoma kiek anksčiau.

TŪKSTANČIAI LIETUVIŲ VĖL IŠVEŽTA Į SIBIRĄ

New York (LAIC)—Pranešdamas, kad apie 300,000 lietuvių yra buvusiose Vokietijos žemėse, "New Leader" reiškia susirūpinimo dėl jų likimo, ypač tų, kurie yra Sovietų okupuotose srityse Laikraščio pranešimu, bolševikų tarnautojai, surasdami lietuvius, kuriuos jie laiko sovietų piliečiais, siunčia juos į Rytus. Vien iš Rytų Prūsijos esą išsiųsta apie 50,000 lietuvių. "Yra pagrindo prisibijoti,"—pastebi laikraštis.—"kad daug nekaltų žmonių bus apskelbti pro-naciais ir pasmerkti likvidacijai."

"New Leader" laikraščio informacijomis, apie 83,000 lietuvių neseniai iš rytinių Lietuvos sričių išvežta į Sovietų Rusiją priverstiniems darbams.

Britų-amerikiečių okupuotose dalyse lietuvių padėtis yra žymiai geresnė. Čia yra suorganizuota Lietuvių Sąjunga su centru Wuerzburge, kuri tarpininkauja tarp sąjungininkų vadovybės ir trėmime atsidūrusių lietuvių.

REIKALAUJA GRĄŽINTI LAIVELIUS

Stockholmas (LAIC) — Kaip žinome, keli šimtai lietuvių, gyvybes begelbėdami, pereitais metais surado prieglaudą Švedijoje. Švediją jie pasiekė žvejybiniais laiveliais. Kaip praneša mūsų Stockholmo korespondentas, dabar rusai reikalauja tuos laivelius grąžinti atgal kaipo "Sovietinės Lietuvos" turtą.

SUNKIOS GYVENIMO SĄLYGOS BALTIJOS KRAŠTUOSE

New York (LAIC) — Latvių laikraštis "Drauga Vests" skelbia Latvijos pabėgėlių pranešimus apie dabartines gyvenimo sąlygas Baltijos kraštuose. Jų liudymu, pinigų perkamoji vertė taip nukrito, kad prilygsta, tik 15% ankstybesnės perkamosios vertės. Pavyzdžiui, [illegible]iški drabužiai, seniau kaštav[illegible] 120-150 latų, dabar kaštuoja 800-1,000 rublių (Imant dėmesin, kad sovietai dolerį keičia į rublius, vyriška drabužių eilutė kaštuoja apie 200 dolerių).

Naktimis vykdomi areštai, nors pasitaiko, kad ir dienos metu, ypač vykstant iš darbo, tai vienas ,tai kitas pranyksta. Areštuoja ne vien veiklesniuosius, bet ir paprastus pasyvius darbininkus. Tačiau daugiausia areštuojami buvę valdininkai, kariai, policininkai ir šauliai. Į išvežamųjų sąrašus patenka dažnai ir tie, kurie susirašinėja su užsienyje gyvenančiais asmenimis.

Pietų Amerikos lietuvių laikraščiuose tilpo laiškas iš Vilniaus krašto, kad geležinkelio darbininko atlyginimas—8 rubliai dienai (apie $1.50) ir pusė kilogramo (vienas svaras) duonos už 50 kapeikų. Jei nori privatiškai daugiau ką nusipirkti, tai kilogramas (du svaru) duonos kaštuoja 30 rublių, lašinių—500 rublių, bulvių—10 rublių.

LIETUVOS FABRIKAI IR RAUDONIEJI KAMPELIAI

New York (LAIC)—Propagandiniais sumetimais, vietinė komunistų spauda skelbte skelbia apie atsisteigimą pramonės Lietuvoje.

Pranešama, girdi, net Šiaulių odos fabrikai (buv. Frenkelio įmonės) pradėjo veikti. Tuo tarpu mes žinome, kad karo nualintoje Lietuvoje net karvė yra retenybė. Pasiremiant bešališkų stebėtojų pranešimais (žr. New York Times) sovietai iš viso okupuoto krašto intensyviai evakuoja visą mašineriją. Viskas vežama į Rusijos gilumą. Neabejojame, kad tokio pat likimo susilaukė ir Lietuvos mechaniškos instaliacijos.

Toliaus pranešama, kad Šiaulių įmonėse veikia 30 raudonųjų kampelių, darbininkai verčiami studijuoti Staliną ir kitus komunistų partijos veikalus. Šiai žinutei noriai tikime.

SOVIETAI IŠGABENO 100 POLITINIŲ EMIGRANTŲ IŠ SUOMIJOS

Stockholmas (LAIC) — Švedų spauda praneša, kad, sovietams reikalaujant, Suomijoje buvo suimta apie 100 rusų emigrantų, kurie čia gyveno nuo rusų revoliucijos laikų ir turėjo Nanseno pasus. Savo laiku patys dabartiniai Sovietijos vadai naudojosi politinių pabėgėlių, teisėmis, dabar Rusija laužo metų metais priimtus tarptautinių santykių dėsnius, lygiai kaip kad naciai vertė kapituliavusią Prancūziją išduoti jų politinius pabėgėlius.

NUMIRĖ ANTANAS KAUNIETIS

Hartford, Conn.—Penktadienį, liepos 13, 1945, 5:40 vakare, numirė ilgametis LRKSA 89 kp. narys, įžymus veikėjas Antanas Kaunietis.

Iškilmingos laidotuvės įvyko pirmadienį, liepos 16, iš Švč. Trejybės bažnyčios parapijos kapuose.

Liūdesy paliko žmoną Oną, kuri yra veikli Susivienymo narė, dukterį Mrs. Valeriją Vytell, kuri yra Conn. apskrities raštininkė ir kitus artimuosius.

Velionis į Susivienymą įsirašė sausio 9, 1917 metais. Per tuos 28 savo narystės metus jis daug pasidarbavo kuopos ir apskrities gerovei eidamas atsakomingas viršininkų pareigas. Velionis dažnai atstovaudavo savo kuopą Susivienymo seimuose.

Dievas te suteikia Antano vėlei amžiną ramybę!

Onai Kaunietienei, dukteriai Valerijai Vytell ir kitiems artimiesiems pareiškiame giliausią užuojautą!

Lietuvių Laisvės Pastangų Atgarsiai Pietų Amerikoje

New York (LAIC)—Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija į San Francisco konferenciją ir jos memorandumas siekiant Lietuvos laisvės, rado atgarsio ir Pietų Amerikos spaudoje—ir tenais buvo gautas United Press pranešimas apie ALT delegacijos darbus.

Uragvajaus lietuvių kultūros draugija organizuoja lietuvių kalbos, istorijos ir apskritai tėvų šalies pažinimo kursus.

"GARSO" REMĖJŲ EILĖS STIPRIAI PAŪGĖJO

REMTI SAVĄ LIETUVIŠKĄ KATALIKIŠKĄ LAIKRAŠTĮ YRA KILNUS IR GARBINGAS DARBAS

Metinė "Garso" pramoga—išleidimas dovanų U. S. bonais ir ženkleliais—artinasi. Išleidimas įvyks rugpiūčio 12, 1945. Nupirktų tikietų stubsus ir pinigus prašome priduoti kaip galint anksčiau. Kas dar norėtų daugiau išplatinti tikietų, malonėkite atsikreipti į "Garso" administraciją.

Malonu pastebėti, kad "Garso" rėmėjų skaičius pereitą savaitę stipriai pakilo. Tas rodo, kad mūsų kuopos, atskiri veikėjai ir nariai įvertina savo laikraštį.

Pavyzdin, P. J. Kubertavičius, 31 kp. narys, Mahanoy City, Pa., rašo: "Prisiunčiu tamstoms doleri už tikietų knygutę laimėti dovaną. Būtu malonu matyti, kad kiekvienas narys paaukotu nors po viena doleri lietuviškai-katalikiškai apšvietai Geriausio pasisekimo!"

Anicetas Bubelis, 33 kp. narys iš Rooseland, Ill., tarp kitko rašo: "Didžiai džiaugiuosi, kad nors tiek galiu prisidėti prie "Garso" paramos (prisiuntė 1 doleri už dovanų laimėjimo tikietus) už man teikiamus taip gražius ir naudingus pasiskaitymus."

Žemiau telpa nauji "Garso" rėmėjai, kurių skaičius iškalbingai parodo tautinės-katalikiškos spaudos atjautimą ir įvertinimą:

Kun. P. Juras, Lawrence, Mass.

Petras J. Karašauskas, Plymouth, Pa.

Dr. A. G. Rakauskas, Latrobe, Pa.

John J. Grigalius, Boston, Mass.

P. Kubertavičius, Mahanoy City, Pa.

A. Bubelis, Roseland, Ill.

Mrs. Brangaitis, Brooklyn, N. Y.

Stasys P. Šakočius, Pittston, Pa.

5 kp. Forest City, Pa., per K. Šlamienę.

10 kp. Philadelphia, Pa., per S. Mažeiką.

19 kp. Newark, N. J., per Joną Mikalauską.

25 kp. Miners Mills, Pa., per Vincą Jonavičių.

27 kp. Philadelphia, Pa., per A. Sakal.

28 kp. Luzerne, Pa., per P. V. Zdanavičių.

48 kp. Cicero, Ill., per B. Jonelienę.

63 kp. Youngstown, Ohio, per Miss Helen Valon.

64 kp. Bethlehem, Pa., per Stanley Rinkūnas.

93 kp. Easton, Pa., per Juozą Bagdoną.

98 kp. Worcester, Mass., per Jos. Skliutą.

103 kp. Rochester, N. Y., per J. F. Jokšą.

106 kp. Brooklyn, N. Y., per Z. Maksvitis.

109 kp. New Britain, Ct., per B. Mičiūnienę.

115 kp. Brooklyn, N. Y., per Matą Kučinską.

153 kp. Wilkes-Barre (Lee Park), Pa., per Ver. Mažeikienę.

166 kuopa, Middleboro, Mass., per K. Drevinską.

172 kp. Catstle Shannon, Pa., per Marcelių Adomaitį.

204 kp. Rockdale, Ill., Anastaziją Stogis.

236 kp. Kansas City, Kans., per Antaną Pažeraitį.

259 kp. Shenandoah, Pa., per M. Janulevičių.

267 kp. Herrin, Ill., per Mrs. M. Ravaitienę.

292 kp. Korn Krest, Pa., per Kazį Kalėdą.

Mūsų troškimu yra sekančiuose numeriuose paskelbti dar ilgesnius "Garso" rėmėju sąrašus.

AR LENKIJOJ BUS TOKIE, LAISVI "RINKIMAI" KAIP LIETUVOJ?

New York (LAIC)—Lenkų armijos Italijoje laikraštis "Orzel Bialy," rašydamas apie naujai susidariusią padėtį Lenkijoje, klausia—ar ir Lenkijoje dabar bus pravesti tokie "laisvi" rinkimai, kaip Lietuvoje ir Latvijoje, kur, pirma išdeportavus (išvežtus) inteligentus, terorizuojant durtuvais buvo verčiami gyventojai balsuoti už vieną sąrašą, už vienus kandidatus, o po tų "rinkimų" turėjo įvykti socialinės "revoliucijos" komedija—'laisvas prisijungimas' prie Sovietų.

Šiuo klausimu, New York Times (liepos 19 d.) patiekia daugiau medžiagos. Esą, rinkimai tebūsią laisvi ta prasme, kad opozicijos žmonėms būtų leista pasireikšti. Anaiptol, "rinkimai" vyks gal po metų ir kandidatus galės išstatyti tiktai "keturios partijos šiuo metu sudarančios koaliciją." Kaip žinome, toje 'koalicijoje" yra 80% komunistų, netgi Rusijos (ne Lenkijos) piliečių. Taigi, kaip nekombinuotum visvien tegalima bus balsuoti tiktai "ja" už komunistų valdžios pristatytus kandidatus.

DIDĖJA KOMUNISTINIAI DVARAI LIETUVOJE

New York (LAIC)—Nepriklausomybės laikotarpyje lietuviai jau buvo išsivadavę iš dvarininkų jungo. Dabar vėl laužoma šventa lietuvio teisė į savo žemę, prievarta steigiant "tarybinius-kolektyvinius" dvarus—kolchozus bei sovchozus. Šios vasaros pradžioje, kaip praneša Maskvos kontroliuojami žinių šaltiniai, Lietuvoje tokie komunistiniai dvarai jau apėmė 100,000 ha. (apie 250,000 akrų).

LAIŠKAI Į LIETUVĄ gali būt siunčiami per Švediją. Šiuo atveju ant voko reikia pažymėti "Via Sweden."

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS

GARSAS

Eina Ketvirtadieniais · Redaguo' M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:
Bengt. Am. Valst. metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimo.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America $2.00, Foreign countries $3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

BENDROJO AMERIKOS LIETUVIŲ FONDO PIRMININKO PRANEŠIMAS

Šių metų liepos 31 d. sueis lygiai vieneri metai, kai Bendrasai Amerikos Lietuvių Fondas priimtas į National War Fund narių šeimą. Bet National War Fund sutiko išduoti lėšas šelpimui ir administracijai tik nuo 1944 m. spalių 1 d. Nuo BALF įsikūrimo dienos (1944 m. kovo 25 d.) didžiausia finansinė parama buvo gauta iš sekančių šaltinių: 1) Amerikos Katalikų Episkopato—$5,000 (1944 m. gegužės 24 d.); 2) Susivienijimo Lietuvių Amerikoj—$2,000 (1944 m. liepos 26 d.); 3) Amerikos Lietuvių Tarybos—$250.00 (1944 m. geg. 3 d.); 4) ir smulkesnės aukos bei mokesčiai buvo gauti iš mūsų įsteigtų skyrių. Pirmoji šelpimo suma—$2000 buvo pasiųsta 1944 m. rugsėjo 14 d. į Švediją lietuviams. Likusios sumos buvo panaudotos ofiso įrengimui, įrankiams, administracijai ir kelionės išlaidoms.

National War Fund yra patvirtinęs mūsų Fondui $356,500.-000 metinio biudžeto iki šių metų rugsėjo 30 d. Kas trys mėnesiai tenka prisistatyti National War Fund Biudžeto Komitetui ir ginti pasiūlomus projektus. Kiekvieną mėnesį duodama National War Fund atskaitomybę ir patiekiama sekančio mėnesio biudžeto reikalavimai. BALF veikla yra President's War Relief Control Board ir National War Fund kontrolėje.

Pinigais, įvairiomis sumomis mūsų pašalpa iki šiol pasiekė lietuvius nuo karo nukentėjusius šiose šalyse: Pietų Amerikoje—$10,000; Italijoje—$11,000; Prancūzijoje—$35,000; Ispanijoje ir Portugalijoje—$6,800; Švedijoje—$52,000; Šveicarijoje—$24,200. Pašalpa yra siunčiama kas mėnesį.

Daiktais mūsų pašalpa išsiųsta į tris vietas: Lietuvon—80,000 svarų drabužių ir batų; vaistų bei medicinos įrankių už $19,869.24 per Russian War Relief. (Dar atsakymo negavome ar šie daiktai pasiekė Lietuvą). Italijon 25,000 svarų drabužių ir batų per American Relief for Italy. (Iš Romos gauta kablegrama, kad siuntinys jau pasiekė lietuvius). Prancūzijon—25,000 svarų drabužių ir batų per American Relief For France. Šiandien rūpinamasi išsiųsti atatinkamą kiekį drabužių Švedijon ir Šveicarijon. Siuntime drabužių ir kitokių daiktų prisilaikoma tokios pagrindinės taisyklės: siunčiama tokiais keliais, kurie yra prieinamiausi ir kurie turi National War Fund ir President's War Relief Control Board patvirtinimą.

Kadangi esame nariais National War Fund ir iš jų gauname visas lėšas Bendrojo Amerikos Lietuvių Fondo reikalams, mums jau dabar yra būtina stipriai susiorganizuoti National War Fund rudens vajui, kuris prasidės šių metų spalių mėnesį. Visų mūsų pareiga stropiai pasidarbuoti, kad kiekviename miliete ar miestelyje, kur tik yra bent vienas organizuotas lietuvių vienetas. Lietuvos draugai įsitrauktų į Vajaus Komitetus ir įneštų savo pagalbos indėlį. Kai norime paramos iš kitų, *neužmirškime patys būti pirmieji didžiame National War Fund talkos darbe.*

Lietuvių šelpimo problema nepaprastai padidėjo karui Europoje užsibaigus. Prieš akis yra didelis darbas—drabužių, įvairių daiktų ir konservuoto maisto rinkimas. Prisilaikydami griežtai President's War Relief Control Board taisyklių, mes nesiėmėme jokio žygio, kurs neturėtų valdžios pritarimo. *Drabužių vajus privalo eiti nuolat, ir reikalinga mūsų visuomenės parama.*

Baigdamas šį pranešimą, noriu iš širdies kreiptis į amerikiečius-lietuvius: jauskime tą nepaprastą atsakomybę, kuri šiandien yra mums patekusi. Į mus atkreiptos tūkstančių lietuvių suvargintos rankos, ašarom ir krauju patvinusios akys ir iškankintos širdys. Suglauskime savo gretas ir—dirbkime mūsų kenčiančių brolių-sesučių gerovei.

Kun. Dr. Juozas B. Koncius,
BALF Pirmininkas

LIGOS KANKINA EUROPOS LIETUVIUS

New York (LAIC)—Badas bei sunkūs pergyvenimai karo metu daugeliui lietuvių palaužė sveikatą. Tarp sunkiau susirgusių minima eilė pavardžių. Mėnesinis maisto davinys vakarų Europoje atsidūrusiems pabėgėliams atrodo sekančiai: mėsos 800 gr., sviesto 600 gr., kruopų 600 gr., sūrio 375 gr., druskos 100 gr., duonos 3,000 gr., bulvių 3 kilogramai. Vaikai dar gauna po porą stiklų pieno į dieną. Cukraus, kavos nėra visiškai. (Kaip žinome, kilogramas, arba 1,000 gramų, prilygsta dviem su puse svarams).

"RAUDONOJI ARMIJA ... ANT VISOS ŽEMĖS"

New York (LAIC)—Sovietai Lietuvoje dalį ūkininkų buvo suvarę į vadinamą "visuotinį ūkininkų kongresą". To "kongreso" Stalinui pasiųstame laiške vienoje vietoje sakoma, kad Raudonoji Armija išpildys įsakymą "iškelti pergalės vėliavą ant visos žemės."

Žinant, kad viešų susivažiavimų rezoliucijos Sovietuose yra įkvepiamos komunistų partijos žmonių, ir žinant, kad sovietų kontroliuojamoje spaudoje teprileidžiamos tik tos informacijos, kurios sutinka su bolševikų linija, ši žinelė įgyja ypatingesnės prasmės ir atskleidžia komunistų siekimus.

PAŠTO SUSISIEKIMAS SU OKUPUOTA VOKIETIJA

Iš patikimų šaltinių LAIC patyrė, kad pašto susisiekimo su okupuotoje Vokietijoje esančiais asmenimis, greitu laiku, laukti netenka.

Apžvalga

LIETUVIŠKOJO FRONTO STIPRINIMO REIKALAIS

Savaitraštis "Lietuvių Žinios" nurodo, kad Amerikos lietuviai yra stipriausia senosios tėvynės Lietuvos atrama jos sunkiose dienose ir kovoje už laisvę ir nepriklausomybę. Kad toji atrama nesusilpnėtų, reikia mums stiprinti jėgas.

"Mums atrodo," rašo 'L. Ž.', "kad jau atėjo laikas peržiūrėti ir patikrinti savo namų frontą. Lietuvių išeivijos eilės Amerikoje smarkiai retėja. Žmonės sensta ir miršta. Dėl to silpsta mūsų organizacijos ir mūsų sukurtos šioje šalyje įstaigos. Jaunoji lietuvių karta Amerikoje dar permažai įsisamoninusi lietuvių tautos reikaluose. Kas gi tad daryti, kad Amerikos lietuviai, artimoje ateityje, visai nesusilptų? Pirmiausiai turėtumėm dėti visas pastangas, kad lietuvių sukurtos įstaigos, kaip parapijos, laikraščiai, vienuolynai, fraternalinės ir kitokios kultūros organizacijos kuo ilgiausiai išsilaikytų. Kurios iš jų dabar finansiniai yra silpnos, kuo greičiausiai turėtų būti sustiprintos, kol gyvename gerovės ir aukštų uždarbių laikus.

"Mūsų plačioji Amerikos lietuvių visuomenė turi dar be galo daug geros valios ir pasiaukojimo dvasios. Daugiau atsakomybės jausmo, savo tautos atžvilgiu turėtų parodyti visi didelių ir mažų mūsų įstaigų vadai, dėl kurių nesantaikos ir smulkių nesusipratimėlių dažnai kenčia didysis tautos reikalas. Vadų nesantaika kolonijose nuodija viešąjį lietuvių gyvenimą ir marina mūsų taip sunkiai sukurtas įstaigas. Dėl tautos meilės ir jos geresnės ateities tos visos negerovės iš mūsų visuomenės tarpo turėtų būti pašalintos.

Šia pat proga norime paraginti drąsesnius ir didesnę iniciatyvą turinčius žmones, nepabijoti kurti, jei kur yra reikalas, ir naujas lietuviškas įstaigas. Drąsuoliai nebijokite, jei jūs sąžiningai imsitės darbo ir gerai apsisvarstę ką nors naujo ir mūsų tautai naudingo pradėsite, lietuvių visuomenė jus parems.

"Nereikia užmiršti ir privačių lietuviškų įstaigų. Padėkime mūsų gabesniems lietuviams, ypač karo veteranams, įsikurti bizniuose ir pasiekti aukštesnio mokslo.

"Tik dvasiniai ir ekonominiai pajėgi tauta įstengs laimėti didžiąją laisvės kovą. Nuo lietuvių išeivijos Amerikoje stiprumo daug pareina visos tautos ateitis.

PATAIKAVIMŲ POLITIKOS ŽALINGUMAS

"Naujienos" rašo, kad pataikavimas Rusijai prives prie žalingų rezultatų. Nuolaidos ir pataikavimai didina ir taip jau nepasotinamus Sovietų Rusijos diktatoriaus apetitus.

"Pagrobęs Baltijos valstybes, jisai apleido jas savo teroristinės žvalgybos gaujomis, kurios tenai dabar siaučia kone aršiau, negu hitlerininkai. Tas pats pasikartojo Bulgarijoje, Rumunijoje ir Vengrijoje. Šitoms 'išlaisvintoms' šalims Stalinas paskyrė valdžias, visai nesitardamas nei su Anglija, nei su Amerika, nors buvo aiškiai suprasta, kad trys didžiosios valstybės veiks šitame reikale bendrai. Tokiu pat savavališku būdu Stalinas ėmė 'tvarkyti' ir Lenkiją, jau nekalbant apie Jugoslaviją, kurią Churchillas pardavė Maskvos agentui Tito. Čekoslovakijoje ir rusų okupuotoje Austrijos dalyje yra beveik tas pats.

"Rezultate Maskvos diktatūra dabar yra apžiojus dešimtį šalių, kuriose gyvena daugiau, kaip 120 milionų žmonių—ir milžiniška jų dauguma neapkenčia bolševizmo, kaip choleros! Be to, bolševikams dar pavesta valdyti kone pusę Vokietijos.

"Ar tai yra geri 'tarptautiniai santykiai?' Tik akli komunistiški fanatikai gali sakyti, kad jie geri.

"Taigi laikas tos bolševikiškos diktatūros akiplėšiškumui pastatyti ribą. Tegu ji grįžta į savo 'sovietinę' erdvę, kurioje vietos jai yra pakankamai. Tegu ji pavalgydina ir aprengia savo badaujančias ir nudriskusias minias, bet tegu palieka ramybėje tautas, kurios geriau už rusus moka tvarkyti savo gyvenimo reikalus!

"Jeigu Amerikos valstybės departamentas šitokią pažvalgą pravestų santykiuose su SSSR, visu griežtumu gindamas tuos principus, už kuriuos yra pasisakiusios visos Jungtinės Tautos, tai pasaulis būtų jam dėkingas—ir būtų dėkingi pačios Rusijos žmonės.

"Norime tikėti, kad sekretorius Byrnes tokio nusistatymo ir laikysis ir kad jį tvirtai parems prezidentas Trumanas, kuris jį paskyrė."

APRĖDYKIME NUPLYŠUSIUS

Lietuvių tautos vargai ir aukos šiame kare pereina visas mūsų vaizduotės ribas. Šiuo metu patį didžiausią skurdą turi pergyventi Lietuvos tremtiniai. Vien Vakarų Europoje jų yra apie 300,000. Jie sudaro stambią dalį lietuviškai kalbančios visuomenės Europoje. Jų tarpe yra dauguma žmonių, reikalingiausių tautos kultūrai išgelbėti.

Visos tautos pripažįsta, kad jų gražiausioji viltis—tai *jaunimas ir moksleivija.* Lietuvių tremtinių tarpe yra bent pusė visos Lietuvos studentijos. Tad reikia rūpestingiausiai teikti visokią pašalpą, kad tautos viltis išliktų gyva.

Tūkstančiai lietuvių su rišuliais ir vaikais pavojingais keliais pėsti turėjo nueiti po 200 ir 300 mylių. Buvo ūkininkų, kurie, pasikinkę vežiman paskutinį arkliuką, visokiais vingiais perskrodė beveik pusę Europos, pasiekdami Austriją, Šveicariją, Prancūziją, Daniją. Kai kurių toks vargo kelias išsitiesė net per 2,000 mylių. Tai bado, vargo ir ašarų kelias. Daug moterų ir kūdikių išmirė tose vargingose klajoklėse, saugesnės vietos beieškodami.

Blogiausia su Rūbais

Per penkeris metus lietuvių rūbus plėšė okupantai. Naujų rūbų jokie fabrikai lietuviams tuo metu negamino. Senė rūbai nudrisko ir visiškai skarmalais pavirto. O ateinančią žiemą jiems teks praleisti skylėtuose ir nešildomuose namuose. Plaučių uždegimas nuo peršalimo pradės šienauti lietuviškas gyvybes.

Kiek Reikia Rūbų

Vienam žmogui žiemai aprėdyti reikia vidutiniškai apie 20 svarų rūbų. Visiems lietuviams tremtiniams aprėdyti padėvėtais rūbais reikėtų iki 7 milijonų svarų. Tad prieš akis milžiniškas drabužių rinkimo darbas.

Darbas Labai Didelis ir Sunkus

BALF skyriai ir visa lietuvių amerikiečių visuomenė, visos organizacijos ir veikėjai *turėtų labai įtempti savo pajėgas,* kad palengvintų pačią sunkiausią žiemą visoj Lietuvos istorijoj. Turime prašyti ir maldauti savus ir svetimus, visus lietuvių tautos draugus, visus gerus amerikiečius *pasigailėti senos lietuvių tautos, kuri šio karo nesukėlė, bet skaudžiausiai nuo jo kenčia.*

Informaciją apie rūbų rinkliavą mielai suteikia BALF sandėlys *(United Lithuanian Relief Fund,* 101 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.).

Visiems dirbantiems ir dirbsiantiems šiame šventame darbe iš anksto nuoširdžiai dėkojame.

BALF Valdybą

Rytprūsiuose, Bishofsteine, vokiečiai sušaudė 42 lietuvius.

U. S.—TARPTAUTINIO TEISINGUMO SIMBOLIS

Jungt. Amerikos Valstybių nepriklausomybės šventės proga, savaitraštis "Amerika" rašo:

"Amerika yra pirmoji valstybė savo karine pajėga, savo gamtos turtais, savo energija ir ateitimi.

"Nors ji yra pirmaeilė karinė galybė, bet šiuo atžvilgiu ji skiriasi nuo kitų didžiųjų valstybių: ji nėra militaristinė. Jai svetima agresijos dvasia.

"Jeigu ji šiandien kovoja, tai todėl, kad buvo užpulta ir kad turėjo sutriuškinti tamsius pasaulio gaivalus, paremtus smurtu ir kitų skriauda.

"Taip per daugel metų Amerika pasiliko ištikima laisvės idealui savo širdyje ir kituose kraštuose.

"Šiandien įprasta sakyti: kur įsmeigiama Amerikos vėliava, tai ženklas, kad grįžo laisvė.

"Amerika nė ateityje nemano savo jėgos naudoti kreiviems tikslams. Tą mintį aiškiai pabrėžė prezidentas Trumanas savo kalboje San Francisco mieste.

"Jis sakė: 'Savo pačių pavyzdžiu stipriosios pasaulio tautos turėtų rodyti kelią tarptautiniam teisingumui.' "

TISO ATIDUOTAS Į KOMUNISTŲ RANKAS

London (LAIC)—Nepriklausomą Čekoslovakiją 1938-39 m. likviduojant, Slovakija tapo "Nepriklausoma Respublika". Jos priešakyje stojo žinomas Tiso. Trumpu laiku, Slovakiją *de facto* ir *de jure* pripažino visos vokiečių orbitoje atsidūrusios valstybės. Slovakų pasiuntinybės įsisteigė ne tiktai Berlyne, bet Romoje, ir net Švedijoje, Suomijoje, Ispanijoje, Portugalijoje, ir tt. Net Sovietų Rusija, norėdama įtikti Hitleriui, buvo mielai pripažinusi nepriklausomą Slovakiją. Laikydami "Nepriklausomą Slovakiją" Hitlerio padaru, nei Washingtonas, nei Londonas jos nepripažino. Sovietams šį pavasarį prie Slovakijos besiartinant, visa slovakų valdžia, su Tiso priešakyje, bėgo į amerikiečių užimamas sritis. Komunistinei Benešo valdžiai reikalaujant, Tiso liko išduotas kaipo karo nusikaltėlis.

ŽYDŲ TRAGEDIJA EUROPOJE

New York (LAIC)—American Jewish Committee duomenimis, Europoje, šio karo išvakarėse, buvo priskaitoma arti 9,000,000 žydų. Čia, matomai, įskaitomi ir 3,500,000 Rusijoje gyvenusių žydų. Šiandien Europoje, SSSR neskaitant, beliko vos 1,250,000 žydų. Tuo būdu, apie keturi milijonai nekaltų žmonių liko hitlerininkų išžudyta.

Žydų tragedijos mąstui suprasti priminsime, kad iš 263,000 žydų, gyvenusių prieškarinėje Lietuvoje, per 3 nacių okupacijos metus, išžudyta arti 170,000, kas sudaro arti 70%!

Neosionistų galva Palestinoje dr. L. Altum autoritetingai nurodo, kad žydų tragedija dar nėra baigta. Tarp 80 ir 90 nuošimčių Europoje (Rusija neįskaitoma) likusių žydų yra pasiryžę, ir tai nepaisant legaliai ar nelegaliai, iš Europos emigruoti. Su Hitlerio pranykimu, anti-semitizmo sėkla anaiptol nėra išnykusi.

ATJAUČIA LIETUVIŲ KANČIAS OKUPACIJOJ

New York (LAIC)—Pietų Amerikos ukrainiečių spauda, rašydama apie žmonių egzekucijas Rusijoje, Čekijoje ir kitur pažymi, kad ir ten patrijotų naikinimas vyksta taip, kaip Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Ukrainiečiai remia Baltijos tautų laisvės siekimus ir savo laikraščių vedamuosiuose gina Lietuvos, Latvijos ir Estijos teises į laisvę.

Lietuvos viešajame gyvenime ir spaudoje kaskart gausiau matomos rusiškos pavardės, kaip Aleksejev, Petrov, Rybkin, ir kt.

LAIŠKAI IŠ EUROPOS

(Iš mano prisiminimų)

Rašo MATAS MILUKAS

(Pabaiga)

Su karu Europoje prasidėjo lenktyniavimas dėl Lietuvos kailio. Tas lenktynes senai mes nujautėme, tik kažkodėl tikėjome įvairiais stebūklais, kurie neprileis mūsų valstybės žlugimo. Ėjo visokie gandai apie matytus ant dangaus ženklus, apsireiškimus, nematytas kometas, o galiau mūsų pačių tarpe atsirado aiškiaregis berniukas, kuris pranašavo, jog mes išlīksime šio karo nepaliesti. Tačiau visi pranašavimai neišsipildė. Berniukas dingo, o kometos neįstengė mūsų nuo nelaimės išsaugoti.

Pirmiausia į mus kibo lenkai, bet nuo jų globos pavyko atsikratyti. Vėliau mus globoti atėjo rusai, o juos pakeitė vokiečių okupacija; mūsų gi vargai ir nelaimės su tais pasikeitimais augo ir didėjo.

Tiesa, pradžioje vokiečiai bandė vaidinti išlaisvintojų rolę ir kiek mažiau mus spaudė. Tačiau vokiečio išdidumas neleidžia jam su beteisiais švelniai elgtis, todėl greit prasidėjo Gestapo sauvaliavimas ir virš mūsų galvų pakibo šiurkštus nacio kumštis. Lietuviams vėl atėjo liūdnos dienos . . .

Palikti išdidžių komisarų malonei ir nemalonei, mes pasidarėme beteisiais jų vergais, kurių nesaugoja jokie įstatymai. Jie galėjo mus mušti, spardyti, kišti į kalėjimus ir siųsti į priverčiamojo darbo stovyklas, kur sužvėrėję Gestapo agentai atvažiuodavo "pasismaginti" ir bešaudant suimtuosius statydavo vietoje taikinio. Gi mūsų jaunimą (neišskiriant mergaičių), ypač studentiją, gaudydavo po namus ir šungaudžių vežimais vežė Vokietijon sunkiems darbams. Viskas, kas mums buvo pažadėta, tai darbas ir duona, žinoma, nutylint proporciją, būtent, juo daugiau dirbsi, juo mažiau gausi duonos.

Lietuva vietoje triumfo dar tebeskęsta kraujuose ir ašarose. Bet žmonės palieka žmonėmis. Dantis sukandę, jie kantriai velka vergijos jungą ir vilties nenustoja. Į šalį padėję visus aiškiaregių spėliojimus, jie dabar pasikliauja vien pranašingais Maironio žodžiais:

". . . O vienok Lietuva
Dar atbus nors kada,
Ne veltui ji tiek daug
iškentėjo . . ."

4. Laimingieji

Visi mes trokštame laimės, apie laimę daug kalbame, jos ieškome, tačiau niekur nesurandame, nors ji dažnai stovi už mūsų pečių. Kartais mes įtariame laimingais esant labiau už mus pasiturinčius, turtingiau gyvenančius. Bet pasiklauskime jų, ką jie į tai atsakys? Iš jų lūpų išgirsime devynias galybes įvairiausių nusiskundinių, iš kurių įsitikinsime, jog jie yra nelaimingiausi pasaulyje žmonės. Kad ne turtuose glūdi laimė, mums primena ir ši pasaka.

Man teko daug keliauti, daug žmonių pažinti, bet laimingo žmogaus nemačiau ir negirdėjau. Išrodė, jog tokių pasaulyje visai nėra. Tačiau, čia apsigyvenęs, dažnai sutinku tirolietį, kurį galima skaityti tobulu laimingo žmogaus pavyzdžiu. Gaila, kad dabar jokis karalius neieško pirkti laimingojo marškinių. Būtų gera proga pasipinigauti, nes šis tirolietis turi . . . net vienerius marškinius!

Jei jūs dažnai einate pasivaikščioti kreivomis Innsbrucko gatvėmis, neišvengiamai kur nors susitiksite typišką Alpių gyventoją, tirolietiškai apsitaisiusį, apžėlusį barzda ir iš dantų nepaleidžiantį nuo pusės svaro pypkės. Atydžiai pasižiūrėkite į jį. Nežiūrint, kad jis eina sunkias krautuvės pasiuntinio pareigas (dėl neturėjimo arklių čia visos prekės pergabenamos žmonių traukiamais vežimėliais), nežiūrint, kad uždžiai gyvena ir iš kortelės minta, jis visuomet linksmas, visuomet savo likimu patenkintas, nors dirba atvirame ore, pūgai siaučiant, ir iki kelių brenda per šlapią sniegą, arba pavasarį, saulei kepinant, kuomet maudosi viesulos sukeltuose dulkių sūkuriuose. Net žiemos metu, prie 10-15 laipsnių šalčio, kuomet su plika krūtine stovi prie fontano ir atgrubusiomis rankomis plauna vienatinius savo marškinius, jis su visais šposauja arba, likęs vienas, niūniuoja kokią tirolietišką melodiją.

Į tą žmogų bežiūrint, ir man prisimena laimingos valandėlės iš netolimos mūsų praeities. Ir jūs nustebsite, kai pasakysiu, jog laimė dažnai mums nusišypsodavo kaip tik tuo metu, kai ant savo pečių mes nešėme sunkią karo nelaimių naštą. Anksčiau gi tos laimės spindulėlių mes nejausdavome. Būdavo, skundžiamės ir skundžiamės: tai darbas per sunkus, per ilgos valandos, tai kepsnis ne skanus, skrandis nevirškina, tai vėl kad dažni baliai neleidžia pailsėti, arba kad mėnesio atostogų per maža ir tam panašiai.

Kartą, jau okupantams Lietuvon atėjus, priversti ir vakarais dirbti, mes diskusuodavome apie valdininko sunkią būklę ir aš sakau savo bendradarbiui žydeliui:

— Žinai, p. L., mūsų likimas nepavydėtinas. Mes niekuomet nematome šviesios dienelės.

— Palaukite, draugas M. (tuomet pas mus buvo madoje "draugais" tituluotis),—atkerta mano bendradarbis, tuojaus pamatysime . . .

— Ką, draugas L., kalbi?—tariu jam, nustebęs, nes jį laikiau rimtu žmogumi ir jo žodžius priėmiau už gryną pinigą.—Jei iki šiol laimė mums nesišypsojo, tai dabar visai ji nuo mūsų nusigręžė.

— Klystate, draugas M.,—aiškina jis su šypsena veide, bet iš jo akių tryška gilus susirūpinimas.—Dabar kaip tik mums ateina džiaugsmo gadynė.

— Iš tamstos akių matyti, kad draugas tik kitus bandai nuraminti, o pats savo žodžiais netiki. Tik pasižiūrėk, kas darosi mieste? Rūbų krautuvės baigia tuštėti. Greit ir su maistu bus tas pats . . .

— Tame tai ir glūdi visa mūsų laimė . . .—bando aiškinti žydelis.

— Šiandien aš tamstos visai nesuprantu, draugas L.,—piktai nutraukiu jo kalbą.

— Labai paprasta,—aiškina jis toliau.—Kai ištuštės krautuvės ir tamsta pavaikščiosi pusplikis ir alkanas, ar nebus džiaugsmo, kuomet gausi duonos plutą ir palaikį švarką? O kai ištrūksi iš Gestapo nagų ir gyvas išeisi iš kalėjimo, ar nesijausi laimingiausias žmogus pasaulyje? . . .

Dabar aš supratau, į kur "draugas" L. taiko ir jo žodžiai privertė mane rimtai susimąstyti.

Greitu laiku p. L. pranašavimai pradėjo pildytis. Nebuvo tos dienos, kad mums nenusišypsotų laimė. Džiaugsmo mums teikė ne tik pagrindiniai dalykai, kaip išsigelbėjimas nuo mirties, suradimas maisto ir k., bet ir tokie menkniekiai, kaip gauta surūdijusi adata sagai įsiūti, arba rasta vinelė atšokusiam puspadžiui prikalti mus padarydavo nepaprastai laimingais. Kas rytą keliamės iš savo kieto guolio su šypsena veide, patenkinti, kad pereitą naktį nebuvo aliarmo ir nereikėjo bėgti į kalnus slėptis. Laimingi jaučiamės visą naktį išmiegoję kūdikio miegu, kuris leidžia valandėlei užmiršti dienos rūpesčius ir nedakteklius.

Laimės valandose dažnai prisimenu "draugą" L. Deja, karo pabaigos vargšas nesulaukė. Budelių įstumtas į Golgotos taką jis, kaip ir milijonai jo tautiečių, atgal negrįžo . . .

Tirolis, 10-VI-1945.

PETRAS RIMKŪNAS

Ant Prakaituotos Žemės

(Tęsinys)

Petrui lyg peilį kas po padu pakišo. Toks nesąvas.

— Jūs giminės?

— Ne, net nepažįstami. Susitikome kely, žodis po žodžio—ir susidraugavome.

— Jis per didelis dėl tavęs. Toks grebėstas . . .

— Nė kiek! Aš jam veik iki pečių. Ir jo tėvukas, kaip Mykoliukas sakė, tokią pat žmoną turėjęs. O sugyveno gražiausiai. Net tris sūnus, kaip botagus, užsiaugino, ot kas.

— Norėjau tau dar kai ką pasakyti . . .

— Ir mūsų tėvelis taip sakė,—prastenėjo jau girtutėlis, kaip maišas, jaunilis Ušvila ir įbedė amailią nosį į alum nulietą stalą.

Petras, nerimo draskomas, pagreitino butelių tuštinimą, o Mykolas Balanda kalbėjosi su Juozu Ušvila apie žemę, derlius, sėjas ir ramiai, nesijaudindami, girkšnojo.

— Tai sakai, kad ūkio valdymas daug prakaito išgarina? Išgerkime,—gerai nusiteikęs ragino Mykolas.

— Ką ten daug, bet šeimyna, kiti rūpesčiai beūrint nuplikina galvą. Čia sulygai—čia išbėga. Ir bą gyvuliai: dar vieno nespėjai užauginti, žiūrėk, senesnis jau nusispardo. Mūsų degloji—buvo ko jai dvėsti. Tokius pamitusius paršus atvesdavo. Vieną rytą nueiname į tvartą, visa pamėynavusi guli.

— Bet vis viena esi savojoje žemėje, ir niekas tau sprando nedaužys. Savaitę išsijuosęs dirbi, plūkies ūkyje, sulauki šventadienio—poilsis. Sėda popietėje slenki apie javais banguojančius laukus, svarstai derlių. Užmatęs kokį amarėlį, bėgi pas kaimynus, skundiesi tavo laukus užpuolus amščio didumo vabalus, dejuoji iš pat kūno gilybės, o iš to—rūpestis. Nereikia imti į galvą visų niekniekių. Pasėjai kartą—ledai nutrempė, pasėjai antrą—kirminai nubirbino, o tu nedejuodamas berk ir trečią saują, matysi, rudenį aruodus užversi pupos didumo grūdais. Velnias nėra toks baisus, kaip jį piešia.

— Bet ko anie ten?—juokėsi Mykolas, atsigręipęs į šnibždančius Mortą su Petru.

— Sakome, kad ir tu galėtum pas Ušvilas dirbti,—krykštė mergiotė.

— Gerai sakai,—sutiko ir Juozas,—juk šiandien mums bernas reikalingesnis už plūgą tempiantį gyvulį. Tu neatsisakysi, Mykolai?

Po šių žodžių kilo toks triukšmas, kad išbudo net Ušvilų jaunilis ir, dar kartą priminęs, kad ir jų tėvelis esąs panašiai įsitikinęs, kiek rimčiau žiūrėjo į reikalą:

—Taip, mes jį turime nusamdyti. Bet aš matau, ad jo kumštis gali būti tvirtas. Kalbėdami apie algą, privalome aptarti ir muštynių reikalą. Jei jis pirmas pradėtų—už kiekvieną smūgį išskaityti tam tikrą sumą iš algos. Mano toks būtų nusistatymas.

— Juokai juokais,—ramino Petras,—bet jūs abu nuo pirmos galėtumėte mūsų ūkyje triūsti. Susigyvensime bežiūrint.

— Pas jus daug šeimininkų, man rodos,—tarė Mykolas.—Sunku visiems įtikti.

— Kai tėvas kalba—vaikai už pečiaus! Žilas laukas mūsų namuose gerbiamas; o jis ūkio vadžias laiko įtempęs ir neužleis jų, kol gyvas—nei man, nei Petrui, nei Andriui. Teklausysi vien jo lėto žodžio, o dirbsi, kaip pačiam atrodys geriau. Iš anksto patarčiau per žiauriai nesiplėšti, nes niekas už tai daugiau nemokės, bet ir netinginiauti: senoj Ušvilų giminėj tinginystė nebuvo puoselėjama. Jei mes bandytume kur žodį mesti—drąsiai atšauk: kas jums darbo! O dėl šio jaunilio žodžių nė burnos neaušink. Jei reikės kur pasisiųsti—koja parodyk. Duodi ranką? Ir laikiau patį neužkietėjėliu!

Taip jie sutarė. Ušviliokai vardan šventos sutarties dar keliolika butelių užšaukė, ir jų lieknens baigė suliaunėti.

— Nieko iš to neišeis,—vos bešvepleno sunkiai kojas kerpąs Mykolas, parėmęs jaunilio Ušvilos petį.—Tu gi, pienburni pateptasis, laikyk tvirčiau nusmukusią ranką, juk matai, kad esame supančioti! Nė netikėta, tiek nusibizinau iš niekų. Pusbernis būdamas, galėdavau visą bosą išgerti, ir tada dar niekas taip ripkos nepaleisdavo, kaip Mykolo Balandos ranka. O dabar kirminėlai, tikri slickai . . . Vos rapojame. Matai aną kalnėlį, kur pūdymai juoduoja,—ten bus mano žemė, o tėvelio skverno gerbėjau.

Artėjo vėsus rudens vakaras. Jie, kaip vėtros išlankstyti girios medžiai, plakėsi siūbuodami toro.

Už Pleišaties ūkininkas nenorom tesuprato polo ir Mortos naująjį sumanymą. Jis algą dišvelnesniu žodžiu puoselėjo—tik pasilikite. Mykolas apsisprendęs: sulauks pirmos—ir tie-, į Ušvilų ūkį.

— Tau dirbome, tėve, kaip sau,—griaudeno Myūkininko širdį.—Jei kuo buvai nepatenkinnemokėk nė smulkiaisiais. O dabar, matai, sukau apipiltum—negalėtume bepalikti. Ba-Ušviloms parsidavė. Ten jis mins molį, kol ko kišenė, kol jis nedėkingam žemės sanepažęrs į delną daug daug aukso ir ne-: tau reikalingi pinigai, o man šis rėžis! tėgs ant petlos maišelio kampe užrauktą lamsi turtą, kalbindamas Mortą, nudrožė per Pleišaties girią gelsvuojančiu vieškeliu į Ušvilų gyvenimą, kur darbas virė, kur žemė sugėrė daug varvančio prakaito, kur liepsnojo jo subrendusi meilė Mortai ir rezgėsi aiškesnės svajonės apie savo prakaitu pirktos žemės rėžį. Ušviluose Mykolas ir Morta išsijuosę plūkė. Ji, paraičiusi sijoną, o jis, aukščiau užmetęs kelnes, mynė varganą bei patežusią žemę ir iš jos traukė gėrybes, tą ūkinį auksą, kurs tesuspinksi tik po dusinančių darbų.

Į vėlybą rudenį prakiuro žemė. Išsileidęs paviršius liūnais telkšnojo ten, kur vasarą liūliavo išsikelmavęs javas, žėlė sultinga žolė ar savo kietumu ratus aukštyn mėtė žvyruotas vieškelis.

Vieną sekmadienį, grįžęs iš bažnyčios, Mykolas kalbėjo:

— Visi piemenys ten kalba apie artėjantį karą

— Atitolink, Pone Dieve, nuo tokios baisios rykštės! Subiuro svietas—kraujo įsigeidė,—leido senis Ušvila virpančius pirštus į baltutėlaičius, kaip sniegas, plaukus.

— Sako, karas ne toks būsiąs, kaip seniau. Vienas rinkoje kalbėjo, kad bombos galinčios išrausti žemėje ištisus ežerus, o išmestas dulkes sumaišyti su debesimis. Karą ir kunigas pamokslo minėjo, vadindamas jį pragaru žemėje. "Išžudys tūkstančius nekaltų šeimų, o žemėje neliks akmens ant akmens,"—baigė jis. Žmonės ašarojo, linko prie žemės. Nejauku ir man darėsi. Rinkoje visi, sakytum, žemes pardavę. Eina, žiūri į grindinį. Tik pusberniai neima į galvą.

Ir kilo tada Ušvilų šeimoje pirmą kartą atsakymo nerandąs klausimas:

— Kas juos verčia kariauti?—Nors tiksliai nežinojo nei kas, nei kur, nei kaip. Karas—baisybė, karas—mirtis. To jiems užteko patiesti šiam išmintingam klausimui.

Protarpiais šarpiau nukalbėdavo apie karą, o savaitėmis jis nebūdavo nė užsimenamas. Ypač tuo metu, kai purvynai pradėjo slėptis po pirmuoju žiemos grindiniu, kai į žemę leidosi stingstąs šaltis, prie pastogių nukabinęs didžiulius ledo varveklius, it durtuvus. Veikiai išbiro ir pirmasis sniegas, atgaivinęs savo baltumu šviesos ištroškusią akį. Dabar laukai buvo be skirsnių ir ežių, kur tik akis užmatė—tiesėsi šventadieniškos sniego marškos, tokios pūkinės ir purios.

Žiema lindo gilyn. Pleišatis rėtėjo. Po bruktuvėmis augo didžiulės spalių krūvos. Kelius pramynė naujais padargais. Žmonės priprato prie šalčio ir išblėsusios saulės. Ir Mykolas šiuo metu, ištiesęs nugarą nuo kurio žiemos darbo, dažniau persimesdavo vienu kitu žodžiu su Morta. Kartą, eidami iš girios, giliau išsikalbėjo ir tuo klausimu, kuris juos buvo pripildęs.

— Ką pasakytum, raganėle, jei žiemą mes abu atkištume kunigui rankas? "Surakink!"—sakytume.

Morta juokėsi. Joje noras ištekėti, ir dar už ilgojo Mykoliuko, buvo senokai širdy įaugęs.

— Ką? Nieko. Jeigu nori—pabandyk . . .

— Mūsų pinigai tada plauks į vieną kišenę, ir mūsų pirkta žemė bus abiejų užplūkta.

Morta žiūrėjo į surimtėjusį Mykolo veidą ir pasakė tai, ką anksčiau tik pati viena apmesdavo:

— Ir mūsų vaikai, Mykoliuk, bus abiejų. Jie paūgėję vadinsis ūkininkaičiai, ir nereikės jiems svetimųjų kiemus minti, nepažįstamiems dirbti bei jų duoną valgyti.

Mykolas Balanda ilgai žiūrėjo į kiek pirmiau einančią Mortą, tą darbščią mergiotę, ir jo mintyse mezgėsi gražus ateities gyvenimas. Morta, anksčiau jam atrodžiusi tik vidutinė, dabar buvo lyg išgražėjusi. Ne, jis grąžesnės moters nėra matęs. Morta būsianti gera žmona ir gera motina.

— Ko užsispoksojai?—juokėsi Morta, kai šis į ją be pertraukos žiūrėjo.

— Sakau, kad tu tikra šiaudų kupetaitė, daugiau nieko. Buvo ką čia vesti. Geriau senbernystę nešiosiu ir be šeimos gyvensiu, o Mortai neduosiu savęs vyru vadinti.

Morta suprato, kad jis juokiasi. Ir vieną dieną, įkinkę Ušvilų Sartį į lengvutį važelį, abu atsirado klebonijos laukiamajame.

(Bus daugiau)

SUPINSIU DAINUŽĘ

Supinsiu dainužę iš meilės jausmų,
Kaip rūtų vainiką suskinsiu.
Suteiksiu sparnus jai pilkų debesų,
Supinsiu dainužę, supinsiu.

Aš savo paties širdį atiduosiu,
O sielą pagausiu iš angelų,
Ir visad, nors tyliai, aš ją dainuosiu,
Jos aidą paskleisiu už tamsių šilų.

Jai dvasią įkvėpsiu iš ugnies karštos,
Narsumą iš rudenio vėjo;
Skaistumą iš vasaros saulės švelnios,
Ir meilę iš josios Tvėrėjo.

Nuskris ji linksmutė aukštai ir toli,
Kur mirga žvaigždelių daugybė.
Nuskris ta dainelė maloni, daili
Per skaisčios padangės beribę . . .

Rokas Prakeiktasis

TARP SVASTIKOS PRIEKALO IR RAUDONOJO KŪJO

VLASOVAS—RUSŲ KVISLINGAS.—TRYS LIETUVIŲ SUKILIMAI

(LAIC)—Per š. m. vasario mėn. įvykusias derybas Jaltoje, tarp kitko, vakarų santarvininkų buvo pasižadėta repatrijuoti visus užtiktus sovietų piliečius, imami su ukrainiečiais. Tas liečia tiek vokiečių karo pramonėje dirbusius darbininkus, tiek karo belaisvius, tiek rusų dezertyrus.

LAIC biuletenio skaitytojams yra žinoma, kad per 2 paskutinius karo metus, vokiečių vadovybė su ypatingu atsidėjimu globojo vadinamas Vlasovo formacijas. Pats Vlasovas yra Raudonosios kariuomenės generolas, dar 1942 metais patekęs į vokiečių nelaisvę. Vokiečių kalbinamas. Vlasovas greitu laiku persimetė į Hitlerio pusę ir tapo vienu iš garsesnių Kvislingų. Į palyginti, trumpą laiką, iš Vokietijos esančių belaisvių ir rusų dezertyrų, Vlasovas sukūrė skaitlingą "rusų kariuomenę," kuri buvo vokiečių vadovybės naudojama daugelyje frontų. Vlasovo divizijos kovėsi Jugoslavijoje, Prancūzijoje ir tt.

Vlasovo daliniai buvo naudojami dargi ir prieš amerikiečius su anglais. Su jomis amerikiečiai susidūrė jau Normandijoje pereitais metais išsilaipdinę. Ne viena "Vlasovo" kulka buvo palietusi ir mūsiškį. Sakysime, Atlanto pakraštyje esantis prancūzų uostas Lorient iki pat karo galo buvo veik išimtinai Vlasovo dalinių ginamas. Keli tūkstančiai Wehrmachto rūbais uniformuotų rusų buvo laikomi šio krašto POW stovyklose (karo belaisvių stovyklose).

Sąrišyje su priverstina repatrijacija, vienoj-kitoj vietoj buvo net prieita prie ginklų riaušių. Kiek stambesnės riaušės neperseniai įvyko P. W. stovykloje Fort Dix, N. J. kur 150 rusų karių, protestuodami prieš priverstiną repatrijaciją, užsibarikadavo ir pradėjo priešintis. Aukų būta tiek iš belaisvių, tiek iš mūsų MP pusės. 3 rusai pasikorė.

Gerai žinodami vokiečių metodus okupuotuose kraštuose, mes prileidžiame, kad vienas kitas asmuo galėjo būt vokiečių sumobilizuotas ir, prieš jo norą, bet kuriame fronte panaudotas.

Tokių atsitikimų būta tiek Italijos, tiek Prancūzijos fronte. Keliais atvejais girdėjome, kad čia lenkas, čia čekas, čia lietuvis žiūrėk iš vokiečių ir perbėga į aliantų pusę.

Vienok, niekur, per visą karą nebuvo atsitikimo, kad *amerikiečiams ar anglams tektų susidurti su ištisiniais lietuvių, lenkų, latvių, estų, čekų ir tt. daliniais. Liūdną išimtį, šia prasme, sudarė vien Vlasovo rusai.*

Šia proga bus pravartu paminėti, kad kai pereitais metais pavasaryje vokiečiai bandė naudoti lietuviškuosius batalijonus kovai prieš vakarų sąjungininkus, krašte įvyko ginkluotas sukilimas. Šio sukilimo aplinkybės smulkmeniškai buvo aprašytos E. J. Harrisono knygelėje "Lithuania's Fight for Freedom" pusl. 41-44. Dabar aiškėja, kad visa eilė Lietuvos karininkų už tą sukilimą vokiečių buvo išsiųsti į biauriausias kalinimo vietas taip Stutthof, Dachau, Buchenwald ir tt.

Ne vienas jų ten paliko savo kaulus.

Kuklus iš priigmties būdamas, lietuvis savygiros, apskritai, nemėgsta ir jos vengia. Nereklamavo lietuvis ir šio sukilimo. Vienok, žinant vokiškosios okupacijos sąlygas ir—tarp svastikos priekalo ir raudonojo kūjo patekusio lietuvio desperatišką situaciją, tenka pripažinti, kad lietuvių tauta, energingo VLTK'o vedama, tokioje kritingoje valandoje parodo ne tiktai 100% politinį subrendimą, bet ir nemažą dozą herojiško pasiryžimo.

Kiek mums žinoma, ir Varšuvos sukilimo neskaitant, *per visą antrąjį pasaulinį karą nei viename vokiečių okupuotame krašte tolygaus atviro sukilimo nėra buvę.*

Čia ir glūdi pagrindinis skirtumas tautų subrendimo. Vieni, lyg tie avinai, pasyviai eina kur juos veda, kiti, nuovokos nenustoję, ir nuostolių nepaisydami, daro ką jų patrijotiškoji sąžinė ir laisvojo žmogaus pareiga diktuoja. Taip lietuviai pasielgė per šį karą net 3 atvejais—

1941 metais sukilę prieš rusų primestą jungą, 1943 metais atsisakę pildyti vokiečių mobilizacinius įsakymus ir 1944 metais su ginklu rankoje pasipriešinę vokiečių įsakymams eiti prieš savo draugus.

Išvadoje priminsime, kad lietuvių tautos padori laikysena per šį karą didžiųjų demokratijų buvo pastebėta ir tinkamai įvertinta. Lietuviai yra laikomi savo tautinę pusiausvyrą pilnumoje išlaikę. Visai naturaliai, lietuviai nėra verčiami pasisakyti rusais ir prievarta grįžti vergijon.

LIETUVOJE GYVAIS IŠLIKĘ ŽINOMESNIEJI ŽMONĖS

New York (LAIC)—Tūkstančiai lietuvių žuvo nuo vienų ar kitų okupantų, daugybė per prievartą ar gelbėdami savo gyvastis atsidūrė užsienyje. Lietuvoje, Maskvos kontroliuojamos spaudos pranešimu, yra gyvais pasilikę:

Vilniaus Universitete: V. Mykolaitis-Putinas, J. Balčikonis, V. Sezemanas, B. Untulis, Ign. Jonynas, P. Galaunė, J. Baldžius, J. Vabalas-Gudaitis, K. Bielukas, J. Dagys, K. Slezevičius, T. Ivanauskas, St. Jankauskas, Z. Žemaitis, P. Slavėnas, P. Katilius, P. Brazdžiūnas, Ant. Žvironas, Aug. Janulaitis, K. Šalkauskis, Konst. Jablonskis, P. Pakarklis, P. Šalčius, D. Budrys, J. Bučas, J. Matulis, K. Daukša, J. Kairiukštis, P. Šivickas, St. Čepulis, J. Šopauskas.

Kauno Universitete: Medicinos fakultete—K. Grybauskas, J. Kupčinskas, V. Lašas, P. Mažylis, P. Raudonikis, B. Sidaravičius, B. Šaulys, J. Šopauskas.

Technologijos fakultete: K. Barauskas, A. Graurokas, J. Indriūnas, Jon. Janickis, P. Juodelė, A. Purėnas, V. Mošinskas.

Statybos fakultete: J. Dalinkevičius, Ant. Bistrickas, J. Klimavičius.

Istorijos filologijos: M. Račkauskas ir kt.

Be to, rašytojų, dailininkų ir tt. gyvais pasilikusiais Lietuvoje minimi: A. Churginas, Ad. Lastas, Kaz. Jakubėnas, Teof. Tolvydis, K. Vairas-Račkauskas, Vyt. Sirijos-Gira, Petr. Vaičiūnas, Balys Sruoga, Jul. Butėnas (paskirtas Merkinės Gimnazijos direktoriumi), skulpt. Petras Rimša, dailininkas Vienožinskis, P. Aleksandravičius, Mikėnas, komp. Gruodis.

Patrijarcho Laikraštis Maskvoje

New York (LAIC)—Maskvoje rusų kalba pradėtas leisti Maskvos Patrijarcho Savaitraštis." Kadangi Rusijoje nėra privačių spaustuvių, tai ir šis leidinys spausdinamas sovietų valstybinėje leidykloje. Žinodami žmonių naturalius palinkimus į religiją, komunistai dabar grįžta prie senosios carų politikos: religiją panaudoti politiniams savo tikslams.

LIETUVIŲ STUDENTŲ PRIESAIKA ŠVEICARIJOJE

Bernas (LAIC)—Birželio septynioliktoji pasiliks atmintyje visiems lietuviams Zueriche: čia suplevėsavo lietuviškoji trispalvė, kurioje aukso raidėmis išsiuvinėtas kiekvienam lietuviui brangus vardas: "LITHUANIA".

Tą dieną Zueriche buvo pašventintas lietuvių studentų korporacijos "Lithuania" vėliava. Šis studentų susivienijimas yra vienintėlė lietuvių akademinės jaunuomenės organizacija visame Europos žemyne. Iš Amerikos Lietuvių buvo gauta lėšų, kurios 15-kai jaunų vyrų ir dviems lietuvaitėms davė galimumo įstoti į Šveicarijos aukštąsias mokyklas. Daugumas jų lanko Zuericho Aukštąją Technikos Mokyklą, o keli įstojo į to pat miesto universitetą. Jų pastangomis sukurta studentų korporacija, kuriai duotas trumpas, bet viską apimantis žodis "Lithuania". Gražią saulėtą dieną, birželio 17-tąją, surengtos korporacijos įkurtuvės, ir ta proga buvo pašventinta vėliava. Vėliavos krikštatėviais studentai išrinko poniją E. Turauskienę ir Ministerį Dr. J. Šaulį.

Iškilmių diena prasidėjo pamaldomis, kurias atlaikė ir vėliavą pašventino kun. dr. Borevičius. Pats būdamas pabėgėlis, kun. Borevičius gilaus prasmingumo žodžiais pavaizdavo šventinamą vėliavą kaipo simbolį, apie kurį spiesis visi lietuviai studentai, žiauraus likimo priversti apleisti savo Tėvynę. Kaip Nežinomąjį Kareivį vedė į kovą už Lietuvos laisvę meilė Tėvynės, taip mūsų akademinė jaunuomenė, semdamosi jėgų iš netolimosios laisvos Lietuvos praeities, pasiryžusi savo krauju apšlakstyti šventinamą vėliavą didžiajame žygyje į Laisvę!

Visi studentai prisiekė savo vėliavai, priklaupė ir pabučiavo tą savo priesaikos simbolį. Šis jaudinantis momentas padarė gilų įspūdį ne tik iškilmėse dalyvavusiems tautiečiams, bet ir gausingiems svetimtaučiams. Aukštosios Technikos Mokyklos Rektorius prof. Tank, teikęsis savo atsilankymu pagerbti lietuvių studentiją, savo vėlybesnėje kalboje ypač pažymėjo anos priesaikos akimirksnio didingumą.

Po pamaldų susirinkta bendrų pietų. Širdinga kalba visus dalyvius pasveikino korporacijos pirmininkas p. Stelingis, tuo pradėdamas antrąją iškilmių dalį. Po to į susirinkusius prabilo Ministeris Šveicarijoje Dr. J. Šaulys, papasakodamas atsiminimus iš savo studentavimo laikų Šveicarijoje, lygiu būdu suminėdamas visas svarbesniąsias datas kovoje už Lietuvos laisvę, kiek toji kova vyko iš Šveicarijos. Dr. Šaulio, kaipo gyvo tos kovos aktyvaus dalyvio ir vieno iš Lietuvos valstybinės nepriklausomybės kūrėjo, kalba visiems iškilmių dalyviams įsmigo giliai ir į širdį, ir į atmintį. Po to korporantai sugiedojo Šveicarijos ir Lietuvos himnus. Reikšminga prakalba į studentiją kreipėsi Šveicarijos Federalinės Aukštosios Technikos Mokyklos Rektorius prof. Tank, kalbėjęs ir Zuericho Universiteto Rektoriaus vardu. Abiejų aukštųjų mokyklų vadovybės pažadėjo lietuviams studentams visa kuo padėti ir palinkėjo jiems sekmės jų pasirinktame kelyje. Lygiu būdu *Rektorius išreiškė viltį, kad lietuvių tauta artimiausiu laiku atgaus valstybinę nepriklausomybę.*

UKRAINIEČIŲ BALSAS

New York (LAIC)—Iš spaudos tik ką išėjo trečias numeris "The Ukrainian Quarterly." Kaip žinome šį leidinį redaguoja senas ukrainiečių veikėjas ir didelis Lietuvos draugas prof. N. D. Gubatyj. Leidinys atstovauja ukrainų kilmės amerikiečius susimetusius į vieną jungtinį kongresą.

Šį kartą leidinys apima devyniasdešimt puslapių. Svarbesnius straipsnius jame parašė anglų parlamento darbietis Rhys J. Davis, Columbia Universitete profesorius C. R. Manning, žinomas Amerikos publicistas W. H. Chamberlin, prof. N. D. Cubatyj, ukrainų kilmės Amerikiečių komiteto pirmininkas Š. Sumojko ir kt. Tarp kitko, S. Sumojko neperseniai vadovavo Ukrainos Kongreso Delegacijoje San Francisco.

Nagrinėjant UNCIO nutarimus San Francisco, sąsiuvinio įžanginis reiškia didelio pasitenkinimo, kad pagaliau ir Sovietų Ukraina liko priimta į Jungt. Tautų šeimą. To įžanginio autorius mato ukrainiečių tautai pripažinimą teisių į *savarankišką gyvenimą*, kaip ir Ukrainos de facto pripažinimą savarankiu vienetu.

Belieka kovoti toliaus, siekiant iš "Sovietų Ukrainos" daryti tikrai "nepriklausomą Ukrainą." Mes lietuviai nuoširdžiai ukrainiečiams linkime visokeriopos kloties ir pasisekimo, ir tai atsisteigti naturalėse etnografinėse sienose, t. y. abiem pusėms Dniepro iki Dono ir Kubanės.

JAUNUOLI,

Jei nori tapti kunigu misijonieriu ir pasišvęsti kilniam sielų gelbėjimo darbui, stok į *Lietuvių Pranciškonų Šv. Antano Vienuolyną*, Mount St. Francis, Greene, Maine.

Į Pranciškonų vienuolyną priimami visi katalikiškų šeimų sūnūs, kurie yra baigę High School.

Jaunuoliai, įstoję į vienuolyną ir atlikę vienų metų novicijatą Tėvų Pranciškonų kolegijose, vienuolyno lėšomis, ruošis kilniam misijų darbui.

Dėl smulkesnių priėmimo sąlygų prašome kreiptis šiuo adresu: *Franciscan Monastery, Rev. Justin Vaškys, O. F. M., Mount St. Francis, Greene, Maine.*

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas

KETVIRTOJI LAIDA

Kaina: 20c už vieną; 15c perkant 5 ar daugiau

Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prisieina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 8-4711

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VYKDOMOJI TARYBA

Kun. J. F. Baltusevičius, Dv. Vadas, 1703 Jackson St., Scranton, Pa.
L. Šimutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
J. Valčaitis, Vice Prezidentas, 213 Ferdinand St., Scranton, Pa.
W. T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
J. Yonakas, Iždininkas, 57 Church St., Pittston, Penna.
P. Karašauskas, Iždo Glob., 13 Garrahan St., Lyndwood, W.-B., Pa.
V. Abromaitis, Iždo Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. A. G. Rakauskas, Dr. Kvotėjas, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. Adv. J. J. Grish, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
2. Edvinas Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa.
3. Juozas Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Adv. Jonas J. Grigalus, 52 "G" St., So. Boston, Mass.
2. Pranas Rakauskas, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.
3. Jurgis Tumasonis, 222 So. Ninth St., Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA

1. Juozas Batvinskas, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kazys D. Rubinas, 10503 Edbrooke Ave., Roseland, Ill.
3. Veronika Petraitienė, 550 Broad St., Hartford, Conn.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. J. K. Miliauskas, 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
2. Kun. J. A. Karalius, 129 So. Jardin St., Shenandoah, Pa.
3. Jurgis Venslovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, Ohio

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Kazimiera Šlamienė, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
2. Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
3. Bronė Rakauskienė, 171 Crary Ave., Binghamton, N. Y.

JAUNIMO KOMISIJA

1. Kun. Alf. Žukauskas, 64 Church St., Pittston, Pa.
2. Leokadija Žemaitytė, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.
3. Kun. J. Savulis, 117 Lackawanna Ave., Duryea, Pa.
4. Jurgis Šlakis, 2038 Price St., Scranton, Pa.
5. Ant. Kačkauskas, 47 Cook St., Ashley, Pa.

JUOZAS ERNESTAS SAVUKINAS GAVO DAKTARO LAIPSNĮ

DR. J. E. SAVUKINAS

Newburyport, Mass. — Juozas Ernestas Savukinas, sūnus Mr. ir Mrs. Jono Savukinų, 35 Warren St., Newburyport, Mass., medicinos daktaro laipsnį įgijo iš Boston University—The School of Medicine, birželio 22, 1945.

Iškilminga graduacija įvyko birželio 22, 1945, The Charles Hayden Memorial Building, 685 Commonwealth Ave., Boston, Mass.

Dr. Juozas Ernestas Savukinas yra gimęs liepos 16, 1921 m. Gimė ir augo Newburyport, Mass. Pradžios mokslą ėjo Immaculate Conception School, kurią veda vienuolės seselės mokytojos; Newburyport High School baigė 1938 m. Tris metus lankė Boston University College of Liberal Arts. Lankydamas kolegiją priklausė prie studentų organizacijų ir buvo veiklus jų narys.

1942 m. turėjo kvotimus. 80 studentų norėjo studijuoti mediciną, bet tik jį ir kitus du įleido. Baigė į tris metus.

1943 metais įstojo į U.S. Army. Buvo medikalės mokyklos saržantas. Taipgi buvo American Medical Association narys.

Dr. J. E. Savukinas įgijo U. S. armijos medikalio korpuso pirmo leitenanto laipsnį.

Leitenantas Savukinas bus aktyvėje tarnyboje per devynis mėnesius. Per tą laiką jis bus internu City Hospital Binghamton, N. Y.

Daktaro tėvas Jonas Savukinas priklauso prie LRKSA 222 kuopos.

Giminės, draugai ir beveik visi šio miesto lietuviai atsilankė į tėvų namus ir sveikino naują profesionalą, džiaugėsi, kad sulaukė taip malonų daktarą lietuvį. Tėvai pavaišino svečius skaniais valgiais ir gėrimais.

Beje, giminaitė Marytė Sasnauskaitė buvo atvažiavus iš Paterson, N. J., o visi kiti vietiniai—Mr. ir Mrs. J. Savukinas su šeima; Mr. ir Mrs. Stekionis su šeima; Mr. ir Mrs. R. Kriaučiūnas su šeima; Mr. ir Mrs. J. Lary su šeima; Mr. ir Mrs. Arnols, kilęs iš Lietuvos, turįs gerą elektros inžinieriaus darbą.

Naujam lietuviui profesionalui linkime geriausios kloties!

Koresp.

AUKOS AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBAI

Nuo 1945 metų birželio 7 dienos iki birželio 30 Amerikos Lietuvių Tarybai prisiųntė šias aukas:

Lithuanian National Cemetery, Justice, Ill.	$ 10.00
Anton Miliauskis, Chicago, Ill.	5.00
Mrs. M. Ramanauskienės, New Haven, Conn., surinktos aukos, persiuntė M. Vokietaitis	10.00
Norwoodo, geros valios lietuvių būrelis, persiuntė Mr. Joseph Versackis, Norwood, Mass.	20.00
Toronto lietuviai, surinko ir persiuntė Mrs. Ona Indrelienė, Toronto, Canada	25.00
J. Sheputis, Chicago, Ill.	10.00
William Bluvas, Fort Pain, N. Y.	2.00
Athol, Mass., lietuvių sudėtos aukos, kurias persiuntė kun. P. Jurkšas	65.00
Už parduotas knygas	0.10
Norwoodo Katalikų Federacijos skyrius, Lietuvos Steigt. Seimo minėjimo metu surinktos aukos, persiuntė kun. S. Kneižis	64.65
ALT Binghamton skyrius, Steig. Seimo paminėjimo metu surinktos aukos, persiuntė sekretorius P. B. Balčikonis	66.12
S. Zavadskis, So. Boston, Mass.	10.00
Lietuvai Remti Draugija, Mass. valstijoje	300.00
Mrs. Anna Jendszczak, Wilkes-Barre, Pa.	18.75

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

JUNGTINIŲ TAUTŲ ČARTERIS IR SOVIETŲ ŠEIMININKAVIMAS LIETUVOJE

New York (LAIC)—San Francisco konferencijoje pasirašytas Čarteris dabar Jungtinių Tautų vyriausybių ir parlamentų svarstomas. Nėra abejonės, kad tas Čarteris jų bus ratifikuotas. Platus dokumentas, susidėjęs iš 9,000 žodžių padalintas į 19 skyrių ir 111 straipsnių (USA konstitucija turi 7 skyrius ir 4,300 žodžių).

Čarterio įžangoje nusakomas tos tautų sutarties tikslas: ateinančias kartas išsaugoti nuo karo, sustiprinti tikėjimą į pagrindines žmogaus teises, į žmogaus asmens kilnumą ir vertę, sukurti sąlygas, kuriose teisingumas ir pagarba pareigoms, kylančioms iš sutarčių ir kitų tarptautinės teisės šaltinių būtų išsaugotos.

Visų Jungt. Tautų yra priimtas ir paskelbtas teisingumo reikalavimas. Po juo pasirašė ir Sovietai. Tuo gi tarpu, rusų okupuotoje Lietuvoje, komunistų partijos diktaturai viešpataujant, kraštas neturi jokios laisvės. Komunistų partija yra valdžioje, kitos partijos—kalėjimuose ar jau kapuose. Lietuvai prievartą užmetama visai netinkama bolševikinė ūkinė ir socialinė santvarka, vyksta tautos rūsinimas, jokių galimybių nėra plėsti laisvą žmonių savivaldą už politinės laisvės siekimą žmonės miršta baisiame Sibiro ištrėmime ar šaudomi be teismo. Net žiaurioji caristinė okupacija nedryso taip nežmoniškai laužyti gyventojų teises, nes net patsai Muravjovas-korikas leisdavo žmonėms teisme gintis, advokato pagalba, prieš administracijos iškeltus kaltinimus. Dabartinėj okupacijoje gyventojai palikti visiškai komunistų partijos kontroliuojamos N.K.V.D. (slaptos policijos) malonei.

NEW BRITAIN, CONN.

Iš LRKSA 109-tos Kuopos Susirinkimo

Susirinkimas įvyko liepos 9-tą dieną, 8 val. vakare, parapijos salėje. Apsvarsčius kuopos reikalus sukalbėta malda už mirusią kuopos narę a. a. Juozapiną Bogužuvienę, kuri numirė birželio 13 dieną. Paskiausiu laiku velionė gyveno Wilmington, Del.

Skaudu darosi pavarčius knygos lapus, kad šiais metais iš mūsų tarpo Mirties Angelas ištraukė tris mūsų ilgamečius narius, būtent, a. a. Steponą Kavaliauską, Magdaleną Prabulienę ir Juozapiną Bogužuvienę. Tę būną Dievulis gailestingas jų vėlėms.

Šiame susirinkime buvo platinami "Garso" metinės pramogos dovanų išleidimo tikietai. Ačiū tiems, kurie įsigijo. Norintieji įsigyti kreipkitės pas kuopos raštininkę Br. Mičiūnienę.

Malonu pastebėti, kad daugumoje kuopos nariai uoliai rūpinasi savo duoklių pridavimu. Bet atsiranda keli, kurių suspendavimas niekuomet nesibaigia. Ar ne laikas ir jiems uoliau rūpintis punktualesniu duoklių sumokėjimu.

Keturi Mėnesiai Ligoninėje

Ilgametis kuopos narys ir buvęs iždo globėjas Juozas Prabulis jau keturi mėnesiai randasi General ligoninėje. Jį gatvėje užgavo automobilis ir sulaužė abi kojas.

Reiškiame gilią užuojautą mielam nariui, kuris dėl ligos net nematė savo mylimos žmonos Magdalenos laidotuvių.

Parvyko Poilsiui

Šiomis dienomis parvyko poilsiui daktaras majoras Antanas J. Nevulis, kuris išbuvo karo tarnyboje pusketvirtų metų. 21 mėnesį buvo Iceland, 16 mėnesių Anglijoje ir 5 mėnesius Prancūzijoje. Dr. A. J. Nevulis prieš išvykstant į kariuomenę buvo 109 kuopos daktaras kvotėjas. Ir dabar yra šios kuopos nariu. Sveikinam daktarą A. J. Nevulį, pasiekusį majoro rangą ir laimingai parvykusį pas savo tėvą, žmoną ir dukrelę. Linkime gero ir linksmo poilsio savųjų tarpe.

Parvyko 30 dienų poilsiui Juozas Pranckevičius, kuris išbuvo Prancūzijoj ir Vokietijoj 14 mėnesių, dalyvaujant mūšiuose. Du kartu buvo sužeistas, bet laimingai susveikęs. Apdovanotas Purple Heart ir Oak Leaf Cluster. Pargrįžęs pas savo tėvą ir pamotę, linksmai praleidžia laiką su savo broliu klieriku Pranu, kuris irgi parvykęs poilsiui iš seminarijos. *B. M.*

NUMIRĖ GASPARAS MIŠKINIS

Racine, Wis.—Liepos 6, 1945, numirė Gasparas Miškinis. Palaidotas liepos 9-tą su bažnytinėmis apeigomis Šv. Kryžiaus kapinėse. Šv. mišias laikė ir į kapines nulydėjo kun. A. Jackevičius, M. I. C.

Velionis paliko dideliam nuliūdime žmoną Domicelę, sūnų kareivį Vincą, kuris buvo atvažiavęs į laidotuves; dukterį mokytoją Kazimierą; dvi seseris Lietuvoje ir kitus gimines.

A. a. Gasparas Miškinis priklausė prie LRKSA nuo 1918 m. buvo teisingas, be puikybės.

Būdamas paprastu darbininku stengėsi vaikams duot mokslą. Miškinių šeimoje pirma nelaimė buvo, kai apdegė jų duktė Stanislova, 6 metų. Tai [illegible] liepos 4, 1923 m. bež[illegible] aprogstamais [illegible] ir motina, gesindami [illegible] bai apdegė rankas. Duktė [illegible] mirė didžiausiose skaudėjose. Antra duktė Laura [illegible] po sunkios operacijos [illegible]os numirė 1938 m. Buvo baigusi St. Catherine high school. Abi dukrelės priklausė prie LRKSA 67 kuopos. Jaunesnioji dukrelė Kazimiera užbaigusi St. Catherine's high school įstojo į kazimieriečių seselių vienuolyną. Jau buvo gavus pirmus šventimus, jai labai patiko vienuoliškas gyvenimas, bet, nelaimei, susirgo ir po sunkios operacijos dėl nesveikatos, tuečjo su dideliu širdies skausmu pasitraukti iš vienuolyno. Bet tėvai ir Kazimiera nenustojo vilties. Atgavus sveikatą įstojo mokyklon—Teachers school—ir baigus mokslą išlaikė kvotimus ir sekmingai mokytojauja viešoje mokykloje. Sūnus Vincas, vos sulaukęs 18 metų, buvo pašauktas kariuomenėn.

Gasparas Miškinis buvo kilęs iš Lietuvos, Vadoklių parapijos, Ukmergės apskrities, Naujašulnio kaimo. Amerikoje išgyveno 38 metus.

Už jo sunkų darbą, vargus, teisingumą ir nusižeminimą Dievas te užmoka dangaus džiaugsmais.

B. Vaiskus 67 kp. rašt.

PHILADELPHIA, PA.

Atostogavo Karys Jonas Čiurlionis

Karys Jonas Čiurlionis liepos 11 dieną parvyko 13 dienų atostogų. Jis yra trečiasis sūnus našlės Marijonos Čiurlionienės, ilgametės mūsų Susivienymo narės.

Jono du vyresnieji broliai—Antanas ir Petras—irgi randasi Dėdės Samo karinėje tarnyboje.

A. a. Antanas Dura

Ilgametis mūs Katalikiško Susivienymo 20-tos kuopos narys Antanas Dura, 68 metų, numirė liepos 14-tą, o liepos 18-tą, po gedulingų pamaldų už jo vėlę, iš šv. Jurgio bažnyčios palaidotas Švento Išganytojaus kapuose. Jį laidojo gerai čia žinomas laidojimo direktorius Ramanauskas (C. J. Ramon), 1113 Mt. Vernon St., Philadelphia.

Velionis Antanas Dura buvo ramus, šaunus ir pavyzdingas viengentis.

Amžiną atilsį jo kilniai vėlei!

K. V.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

SCRANTON, Pa.—83-čios kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 2-rą dieną 7:30 vakaro, K. of P. svetainėje, Church Ave.

DONORA, Pa. — 88-tos kuopos susirinkimas bus liepos 29-tą dieną Šv. Juozapo parapijos bažnytinėje salėje. Malonėkite visi būti ir naujų kandidatų atsivesti.

HARTFORD, Conn. — 33 kuopos susirinkimas bus liepos 29-tą dieną 1 P. M., Lietuvių Švenč. Trejybės parapijos svetainėj, 339 Capitol Ave., kampas Broad Street.

MASPETH, L. I., N. Y. — 108 kp. susirinkimas bus rugpiūčio 6-tą dieną Atsimainymo Viešpaties Jėzaus parapijos svetainėj, 7:30 val. vakaro.

BROCKTON, Mass. — 141 kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 1 dieną pas kp. pirmininką M. Abračinską, 148 Amos St., Montello, 7 val. vak.

MANCHESTER, Conn. — 164 kp. susirinkimas bus liepos 29-tą dieną 2-rą val. po pietų po Nr. 89 Birch St.

LINDEN, N. J. — 206 kuopos susirinkimas bus rugpiūčio 2-rą dieną A. Raplio salėj, kampas Wood Ave. ir 10th St. Pradžia 7:30 val. vakaro.

COLUMBUS, Ohio. — 285 kuopos susirinkimas bus liepos 29-tą dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

BALTIMORE, MD.

Sveikiname Grįžusius

Kapelionas kun. Kazimieras Keidošius ką tik grįžęs iš Vokietijos, atnašavo šv. mišias mūsų bažnyčioje sekmadienį, liepos 8, 10 val. ryte. Vieši pas tėvus. Po 30 dienų atostogų tikisi gauti naują paskyrimą. Atrodo sveikas, nors pergyveno visas invazijos karo baisenybes. Džiaugiasi grįžęs; dėkojo visiems už jų maldas.

Sekmadienį su Švč. Vardo d-ja per mišias 8:30 val. ryte prie Dievo Stalo ėjo Juozas Makarauskas, tėvas su savo kariu-sūnumi Petru ir Juozu. Juozas tik vieši pas tėvus. Jis ką tik užbaigė lakūnų kursus Washington valstijoj. Dar nežino tikrai ar bus siunčiamas kur į kitą mokyklą ar gal reikės vykti į Pacifiko karo frontą. Kun. dr. Mendelis po mišių viešai sveikino Makarauskus, kad tėvas ir sūnūs yra tokie ištikimi Švč. Vardo dr-jos nariai.

Sekmadienį mūsų kleboną atlankė garbingai iš karo tarnybos paliuosuotas Liudvikas Bistrickas, Henry St. Jis buvo su garsiąja 29-ta divizija. Iš pirmųjų 3,000 Bistricko grupės karių tik 60 grįžo sveikų į Ameriką Tai ką reiškia karas.

Antanas Maksimavičius irgi džiaugiasi sekmingai užbaigęs karo dienas. Kart-kartėmis jisai priskiria savo stebūklingą grįžimą Amerikon P-lės Švenčiausios globai. Jo širdis dreba, kuomet jis atsimena, kiek jo gerų draugų negrįš iš karo lauko.

Juozas Kvedera irgi yra vienas iš tų, kurie laimingai grįžo iš užmarių. Jis irgi garbingai atleistas iš karo tarnybos.

Sakalauskų Antanas iš Westport irgi atleistas iš karo tarnybos.

Albertas Jasaitis namie. Ką tik grįžo iš Vokietijos. Vieši ir ilsisi pas savo tėvelius Joną ir Marijoną Jasaičius, gyvenančius 103 S. Poppleton St. Dėkoja Dievui, kad be žaizdų pergyveno visas karo baisenybes.

Mūsų kleboną aplankė karys Daukša, ką tik grįžęs iš Pacifiko karo fronto. Išbuvo ten virš dviejų metų. Daukša lanko Baltimorėje savo tetą ponią Stasę Juozapaitienę, 805 Hollins St. Nors jau daug metų praėjo, kaip Daukša lankė mūsų mokyklą, vienok jis vis dar atmena sesutę Marijoną, kuri jį mokino septintam skyriuje.

Sveikiname grįžusius mūsų karius. Džiaugiamės jų laime, kad gyvi ir sveiki grįžo pas savuosius. Turime vilties, kad truputį pailsėję jie vėl grįš prie visuomeninio veikimo, prie visuomeninio darbo mūsų kolonijoj.

Reikėtų Suruošti Pagerbimo Pramogėlę

Kun. Antanas Dubinskas atostogauja. Rugsėjo mėnesį jam sueis 15 metų, kaip jis darbuojasi šv. Alfonso parapijoj. Būtų visai tinkama, kad parapijos draugijos surengtų šiokį-tokį pagerbimo vakarėlį, nes nėra kito uolesnio ir ištikimesnio darbininko, kaip mūsų kunigas Dubinskas. Jis yra visų gerbiamas ir mylimas. Visi mato jame tikrą Kristaus apaštalą, tikrą Dievo kunigą.

Trumpos Žinutės

Kaip kun. dr. Mendeliui, taip jo prieteliams aną penktadieni buvo didis džiaugsmas matyti ponią Mendelienę bažnyčioje laike mišių ir einant prie šv. Komunijos. Tai buvo pirmas jos pasirodymas į 8 savaites. Duok Dieve, kad jos sveikata toliau tesėtų!

Vytautas Valčečkas randasi Bainbridge, Maryland, jūreiviu mokykloje. Vytautukas rašo tėvams beveik kasdien. Jis tinkamai įvertina tėvų meilę ir tėvų pastogę. Vargas daug ką mus išmokina.

Gauta žinia, kad Dumšų sūnus marinas sužeistas. Nežinia kaip sunkiai. Dumšai gyvena Washington Park, Baltimorės miesto dalyje. Reiškiame užuojautą dėl sūnaus nelaimės.

Kun. Antano Dubinsko brolis Pranas, tarnavęs laive, kurį japonai paskandino prie Okinawa salos, grįžo į San Francisco. Kaip Prano žmona, taip jo mamytė ir kun. brolis laukia kada jis grįš į Baltimore, Ačiū Dievui, Pranas liko gyvas ir sveikas, nors kelias valandas turėjo mirkti vandenyje.

NEW HAVEN, CONN.

Kun. E. Gradeckio 5 Metų Klebonavimo Sukaktis

Liepos 28 d. sueina penki metai, kaip mūsų parapijoje rūpestingai ir dideliu pasiryžimu klebonauja kun. Edvardas Gradeckas. Nelengva buvo darbų našta per 5 metus, bet gražiais vaisiais bei daviniais galima pasidžiaugti. Kada kun. E. Gradeckas atvyko į mūsų koloniją bei parapiją, rado $33,000 parapijos skolos, taipgi remontavimo darbo bažnyčiai, klebonijai ir svetainei. Po penkių metų darbuotės, šį rudenį, jei Dievulis leis sulaukti, užbaigs mokėti skolos likučius. Tas reiškia, kad per penkis metus išmokėjo parapijos skolas ir įvykdė visus darbus, kuriuos užsibriežė atlikti. Šiais nuveiktais klebono darbais visi parapiiečiai labai džiaugiasi ir sukakties proga nuoširdžiai sveikina linkėdami, kad gerasis Dievas suteiktų sveikatą ilgus ilgus metus dirbti mūsų parapijoj sielų išganymui ir kelti lietuvių vardą kitataučių tarpe. *M.*

LATVIŲ PABĖGĖLIAI IR TREMTINIAI EUROPOJE

Washington (LAIC)—Latvijos pasiuntinybės biuletenyje pranešama, kad latvių pabėgėlių bei tremtinių įvairiuose Europos kraštuose esą netoli trijų šimtų tūkstančių. Prieš Vokietijos žlugimą jie buvo verčiami dirbti vokiečių pramonėje po 12 valandų per dieną. Daugelis latvių yra netoli Šveicarijos sienos.

Danijoje esą apie 2,000—latvių pabėgėlių.

Belgijoje latvių tremtiniai gyvena drauge su estais ir lietuviais. Ten jiems esą labai sunku gauti darbą. Kai kurie dirba įmonėse.

Prancūzijoje latvių padėtis (kaip ir lietuvių) buvo tuo sunki, kad juos norėta jungti su rusais. Prancūzijoje esantieji lietuviai yra gavę reikiamas pašalpas iš Lithuanian Relief Fund, latviai irgi norėtų pašalpą panašiai sutvarkyti.

Atsteigtas Latvijos Raudonasis Kryžius su centru, Luobecke, Vokietijoje. Jo pirmininku yra dr. N. Vetra. Tačiau tai organizacijai trūksta kaip lėšų, taip ir medikamentų.

LIETUVIAI PIETŲ AMERIKOJE

New York (LAIC)—Lietuvis Juozas Stankūnas [illegible] Paulo mieste baigė V[illegible] lijos konservat[illegible] ir kompozicijos [illegible] mas maestro laips[illegible]. Kilęs jis nuo Griškabūdžio, turi 20 metus amžiaus ir jau daugiau, kaip 10 metų yra chorvedžiu ir vargonininku. Jis jau yra parašęs 36 kompozicijas.

* * *

Sao Paulo miesto Brazilijoje šiemet veikia 4 mokyklos; trijose dirba lietuviai [illegible] ciškietės, o [illegible] tuvių Sąjunga Brazilijoje.

* * *

Sao Paulo universitete, medicinos fakultete jau ketveri metai studijuoja [illegible] Vyt. Vejelis.

* * *

Lietuvos vyriausybės Vaitkevičius sekmingai dirba Brazilijos miško pramonėje. Jis turi 10 traktorių, kelios [illegible]. Jo įmonėje dirba 50 darbininkų.

Brazilijos miško pramonėje darbuojasi ir inž. pulk. Jurgutis, taipgi susilaukęs gero pasisekimo.

DYKAI DĖL DUSULIO VASAROS METU

Jeigu jūs kenčiate tas baisias dusulio atakas, kuomet karšta ir tvanku; jeigu šilima, dulkės ir bendrai drėgnumas jus smaugia, tarsi būtų paskutinis jūsų atsikvėpimas; jeigu poilsis yra negalimas dėl sunkaus kvėpavimo; jeigu jūs jaučiate, kad liga nuolat naikina jūsų gyvenimą, neatmirkite atsikreipti į Frontier Asthma Company išmėginimui veltai šio pažymėtino metodo. Nėra skirtumo kur jūs gyventėt ir kokį pasitikėjimą turėtut bile priemone esančia po saule, atsikreipkit dėl šio išmėginimo. Jeigu jūs kentėjot visą gyvenimą ir išmėginot viską ir nesulaukėt pagalbos; jeigu esat užvylę, nenustokit vilties, bet atsikreipkit išmėginimui. Jums tas nieko nekainuos. Adresuokite: **Frontier Asthma Co., 864-R, Frontier Building, 462 Niagara St., Buffalo 1, N. Y.**

STUDIJOS APIE LIETUVĄ

New York (LAIC)—Dar prieš šį karą į Prancūziją išvykęs kun. V. Reičiūnas ir tenai mokslus ėjęs Lilio bei Paryžiaus universitetuose, yra parašęs dvi knygas: "Teisinė baudžiavos kilmė ir jos ūkiški santykiai Baltijos kraštuose," ir antrą—"Teisinė Bažnyčios padėtis Lietuvoje."

SANDĖLIS KNYGŲ IR ŽOLIŲ

Aukso Altoriukas, Tilžės spaudimo, gražiais seluloidos viršais, $1.75; **Vainikėlis,** maža maldų knygelė, mišių maldos su paveikslais, paprastu apdaru, 65c.; **Istorija Seno ir Naujo Testamento,** 25c.; Mikaldos **Pasakojimas Pranašystės,** 25c.; **Kantri Elena,** graži pasaka, 25c.; Gudrus Piemenukas, graži apysaka, 25c.; **Eustakijaus Gražus Apsakymas** iš Pirmų Amžių Krikščionybės arba Išganymas Šv. Kryžiuje, 128 pusl., 35c.; Sveikata Laimės, knygelėje aprašoma vaistiškos žolės, 25c.; Lengvas Būdas Išmokti Angliškos Kalbos, 35c.; **Sapnų Knyga,** su paveikslais, $1.25; Sapnas Marijant Kalno Alyvų, 15c.; **Kapitonas Velnias, apysaka,** $1.25; Burtininkas Burtininkė, 35c.; **Naujas Savizrolas,** juokingi skaitymai, su paveikslais, 50c.; **Džian Bambos Spyčiai ir Jo Pamokslai,** 35c.; **Aficieris ir Kareivis;** **Dainų Knyga,** apie 107 gražiausių lietuviškų dainų, 75c.; **Saulės Ritas Visomis Planetomis ir Jų Kelionės,** su paveikslais, 40c.; **Gyvenimas Raudnosio,** su paveikslais, 30c.; **Stebūklingas Zerkolas,** 25c.; **Laimės Ratas,** 35c.; **Raginis,** gražios pasakos, 35c.; **Girtuoklių Gadzinkos,** 15c.; **Vės Nauda ir Sūrių Padarymas,** 25c.; **Patarėjas Vyrams ir Moterims** apsisaugoti nuo ligų ir kitoki reikalingi pamokinimai, 30 paveikslų, **Pekla, Kam Ji Reikalinga?** su paveikslais, 30c.; **Paparčio Žiedas,** apg[illegible] (kad paparčio žiedą turėsi, tai viską žinosi), 20c.; **Raktas į Gyvenimą,** **Ražančiai,** juodi medinukai, po 25c., kukaviniai juodi su stacijų kryžm po 50c., toki patys, tik ilgesni ir stambesni, po 75c.

ŽOLĖS ARBATOS FORMOJE

Nervų ir nuo sutukimo po 85c.; Inkstų arbata, varo akmenėlius, Kraujo Valytojas, 60c.; Kosulio, Kokliušo ir Dusulio, po 60c.; Vandens ir Širdies Ligos, 60c.; Pataisymui Vyriškumo, 85c.; Nuo Užsisenėjusio taro (hey-feaver), 85c.; nuo Cukrinės Ligos (diabetų), 85c.; nuo Prostatos ir Plaiskanų, 60c.; Nemalonaus kvapo iš burnos, 85c.; Reumatiškų sąnarių, 60c.; Palangos Trejankės (stambios), 60c.; nuo surūgusio pilvo (sour burn), 85c.; Pailių arbata arba mostis, po 85c.; nuo lytiškų ir vėl. [illegible] $1.25; Mostis, stabdo visokį niežėjimą, rožę (echzema), gydo [illegible] degimus ir tt., $2.25; kamparas—už pakelį 25c.

M. ŽUKAITIS, 332 Dean St., Spencerport, N.

WHAT FATE FOR LITHUANIAN REFUGEES AND DEPORTEES?

Lithuania is now living under the third foreign occupation to be forced upon her since the beginning of the second World War. Each of these occupations has resulted in the uprooting of thousands of Lithuanians from their homeland.

On January 10, 1941, Soviet Russia signed an agreement with Germany concerning the "repatriation" of Germans from Soviet-occupied Lithuania. Under that agreement 52,600 persons of allegedly German origin were transferred from Lithuania into Germany. Official German sources had never claimed the existence of more than 30,000 persons of German origin in Lithuania. Actually, more than half of the "repatriates" were persons of pure Lithuanian stock who sought by this means to escape the Bolshevik terror.

Tens of thousands of Lithuanians were deported to Asiatic Russia by the Russians in 1940-41. Up to the present, the Soviets have not allowed any organized assistance to be extended to these deportees by Lithuanian charity or religious groups in the United States, or by any international organization. It is presumed that most of the deportees have already perished in the Siberian wastelands.

The three-year German occupation (1941-44) resulted to a particularly great extent in the displacement and annihilation of Lithuania's population. The Germans forcibly mobilized Lithuanian youth into their armed forces, and recruited them for slave labor in Germany. The number of persons rounded up for slave labor alone exceeded 100,000. Due to the Germans' barbarous extermination policies, only about 30 percent of Lithuania's Jews survived.

When in the summer of 1944 Soviet troops again approached Lithuania's borders, the Germans intensified their policy of forced evacuation. At the same time, large numbers of Lithuanians, fearing the much-dreaded Soviet political police (N. K. V. D.), sought to leave Lithuania and to escape abroad. The only path open to the majority was escape to Germany, where slave labor and starvation awaited them. Others attempted the perilous journey to Sweden. However, since both the Germans and the Russians did all they could to prevent the escape of refugees to Sweden, even shooting at the boats and sinking them, many perished on the way, and only about three hundred persons were successful in reaching Swedish shores. These refugees are termed "enemies of the people" or "fascists" by the Soviets simply because they stand for an independent and truly democratic Lithuania, and cannot endure a totalitarian order. The refugees from Lithuania in Sweden represent nearly all walks of life as may be seen from the folloiwng table:

Fisherman	11.7%
Unskilled laborers	6.5%
Shoemakers, bakers, locksmiths, etc.	8.9%
Housewives	14.5%
Office workers	13.9%
Students	17.6%
Small shopkeepers and retailers	5.6%
Professionals (doctors, dentists, engineers, lawyers)	4.9%
Children under seven years of age	8.6%
Unclasified	7.7%

Swedish press dispatches indicate that Soviet officials are trying to induce Lithuanian refugees in Sweden to return to Lithuania. So far not a single one has shown any desire to do so, so long as the Soviets remain in occupation. There are also several hundred such refugees in France. Ominous news from that country indicates that some Lithuanian refugees there were turned over to the Soviet authorities against their will and are being deported to Siberia or "repatriated" to Lithuania where reprisals, if not liquidation, await them.

The plight of the hundreds of thousands of Lithuanians in Germany is desperate. No exact figures are available, but it is estimated that about three hundred thousand Lithuanian refugees and evacuees were in Germany at the time of her collapse. What will hapen to these people, especially those in areas under the Soviet occupation? It is said that Soviet officials are rounding up all such Lithuanians as "Soviet citizens" and sending them eastward. It is reported that about fifty thousand were rounded up in East Prussia. There are grounds for fears that many innocent people will be labeled "pro-Nazis" and doomed to liquidation. It is to be hoped that the Lithuanian citizenship of Lithuanians in areas under American-British occupation will be honored and that "repatriation" against their will to Soviet-occupied Lithuania will not take place. A Lithuanian Citizens' Association has been formed in Wurzburg, Germany, to assist Allied commanders in caring properly for all Lithuanians who are the unfortunate victims of Nazi war and aggression.

It is reported that 83,000 Lithuanians were recently deported from the eastern regions of Lithuania to the Soviet Union for slave labor. The tragic situation of Lithuanian deportees and refugees is causing the greatest uneasiness, not only to those directly concerned, but also among Lithuanian-Americans in the United States who fear for relatives and friends.

The heavy fog of uncertainty which covers the future of Lithuanian refugees and deportees was lifted to some extent when, in the middle of May, 1945, the United States Department of State notified the Lithuanian Legation that American authorities adhere in principle to the policy that no person unwilling to return to Lithuania for political, religious, or racial reasons shall be repatriated. All persons who have been displaced as a result of this war will be cared for by Allied organizations until the final settlement.

VISI LIETUVIAI TĖVAI MALONIAI PRAŠOMI SAVO VAIKUS LEISTI Į

MARIANAPOLIO HIGH SCHOOL IR KOLEGIJĄ, THOMPSON, CONNECTICUT

TAI VIENINTĖLĖ MOKYKLA LIETUVIAMS BERNIUKAMS ŠIAME KRAŠTE. Ji buvo įsteigta 1926 metais ir jau yra išleidusi daugiau kaip 1100 mokinių.

Marianapolio kolegijoj veikia aukštesnioji mokykla (High School) ir dveji kolegijos metai (Junior College).

Mokslas šiais metais prasidės rugsėjo 5 dieną.

Tėvai lietuviai kviečiami jau dabar įrašyti savo vaikus į Marianapolio High School ar Kolegiją. Kuriems arčiau, tie yra prašomi užvažiuoti, apžiūrėti mokyklą, gauti papildomų žinių.

Visų informacijų reikalais kreiptis šiuo adresu: REGISTRAR, Marianapolis College, Thompson, Conn.

LITHS IN THE SERVICE

Pfc. Azukas Has Many Close Calls

Pfc. Edward Azukas, 26, of North Leonard St., Waterbury, Conn., writes from Trieste, Italy, that he has had so many close calls from injury and death during the past year, since he has been overseas, that he thinks it has been more than "just plain luck that has been on his side." Last Spring a shell exploded in the foxhole that he was just going to join his buddy. Today Azukas is the only one left of a squad of riflemen who went into combat a year ago. He writes:

"Another time, in a train smash-up, my car was crushed and I was the only one of 28 fellows who didn't need medical attention. Many were killed when run over by the train. Although I was thrown near the tracks I escaped unhurt. It happened while we were enrounte to Africa. I'll never forget that horrible scene.

"On an other occasion, there were five of us in a room and 'jerry' shall hit the roof right above my head. I was the nearest to it, yet all I got was a gash in the helmet and a slight leg cut. I was slightly dazed by concussion; however, the shell killed two fellows and left two others paralyzed. Again I was the only lucky one.

"According to the law of averages, I shouldn't be around these parts, but here I am. My only answer is that the Lord has been looking after me. Most of buddies and the fellows that I took training with are gone. There were many close calls, but being the only survivor of these incidents sort of does something to you. It's something more than luck."

Pfc. Azukas lived with his sister, Miss Julia Azukas, at 26 North Leonard Street, before entering the service in October 1943. He and his brother, Pfc. Albert Azukas, were both employed at St. Joseph's Church before the war. Albert Azukas, who entered the Army in March, 1941, is a veteran of three years service in the South Pacific area and is now at the Army Hospital at Camp Edwards, Falmouth, Mass., undergoing medical treatment. He served overseas with a unit of the 43rd Division.

Chernoski Promises Pal Ride in His B-29

Squire Simon Kopochius, Sebastopol (Penn.), has the unique honor of giving every selectee from Jenkins Township, a going-away gift. His office is covered with pictures of boys in the service.

Staff Sgt. John S. Chernoski, now in the Marianas, writes to Kopochius, as follows:

"I enjoy your letters and honestly wish you the best of luck in the coming election. I wish I was home to give you a hand to win. Yes, I do wish you a winning election, as well as your running mates."

Sgt. Chernoski informs Kopochius that he is anxious to meet Joseph Clifford in the Marianas and promises him a ride on a B-29 of which he is a Co-Pilot.

Requested Flag Display

In tribute to Seaman Charles Paliatas of 298 Buttonwood Lane, Larksville, Penn., brother of Mrs. George Kotch, residents of the Fourth Ward of Larksville were requested to display the American Flag in front of their homes and business places for one week beginning on June 25th. Seaman Paliatas was killed in the Pacific Theater on June 7th. In the Navy for two years and nine-months, he received his boot-training at Great Lakes. Also surviving, are a brother, Walter, of Ulster, Penn., and a sister, Mrs. Albina Jachabitis, of Philadelphia, Penn.

Lt. Peter Masonis, son of Mr. and Mrs. William Masonis, of 20 Star St., New Britain, Conn., has been presented with the Air Medal for his achievement with the 44th Bombardment Group, a B-24 Liberator organization in England. As a Bombardier in Col. Vernon C. Smith's veteran Eight Air Force Group, Lt. Masonis has taken part in Aerial attacks upon such Nazi strongholds as Berlin, Brunswick and Magdeburg.

"The courage, coolness and skill displayed by this officer," reads the Official Citation, "reflects great credit upon the Armed Forces of the United States." Part of Maj. Gen. William E. Kepner's 2nd Air Division, the 44th Bombardment Group, was one of the "first Liberator outfits to arrive in the European Theater of Operations. The 44th has been Cited twice by the War Department "for valor in action" and has participated in more than 300-Combat Operations.

First Lt. Gerald (Getchonis) Getson, who has been spending a 28-day leave with his family at 249 Main St., Duryea, Pa., has reported to Atlantic City for reassignment. Lt. Getson, who recently returned from the South Pacific, was Navigator with the Fifth Bombardment Group of the 13th Air Force, and was last based in the Philipines. He was commissioned in February 1944, at Selman Field, Monroe, La., and went overseas in May, 1944. He wears the Air Medal with Four Oak Leaf Clusters, the Asiatic-Pacific Theater Ribbon with Three Battle Stars, and the Philippines Ribbon with One Star.

Pvt. Bernard Cimakaskas, Sr., son of Mrs. Mary Cimakaskas, of Church St., Duryea, Pa., is a recent graduate of the School for Reconditioning Instructors, it was announced on June 12th by Brig. General Edgar King commanding the Medical Section of the Fort Lewis Army Service Forces Training Center. Trained to assist wounded and injured soldiers regain physical normalcy through scientific reconditioning programs, graduates of the school are now being assigned to U. S. Army Hospitals.

Tech. Fifth Class George R. Snirpunas, son of Mr. and Mrs. John Snirpunas, of 102 South Leonard Street, Waterbury, Ct., was formerly stationed at the Army Ground and Service Forces Redistribution Station, Camp Butner, N. C., where he spent two weeks before being assigned to a new post in the United States. He was recently returned to the United States after having served 14-months in the European Theater of Operations, where he served as a truck driver. He holds the European Theater Ribbon with Two Battle Stars.

Sgt. Joseph Balkonis, son of the late Mrs. Mary Balkonis, of 1208 East St., Honesdale, Pa., has confirmed his liberation with a telegram to his family after being in a Prison Camp in Germany. His mother died on May 4th, shortly after a prison camp card was received from her son. Reported missing in Germany on January 19th, he was declared a prisoner a few weeks later. He entered the service in July, 1941, and went overseas in August, 1942.

Pvt. John Marcavage, son of Mrs. Christine Miscavage, of 124 Jefferson Avenue, Simpson, Pa., was declared missing in Belgium on December 21st. The soldier, who entered the service in 1942, has returned to Military control.

Stanley Charles Strungis, 25, of Exeter, Penn., has advanced to Coxwain, in the U. S. Navy Reserve, at a South Atlantic base. He has seen previous duty at Miami, Florida. Coxwain Strungis is married to the former Alberta Kopinsky, of 31 Second Street, Wyoming, Penn., and is the son of Mr. and Mrs. Anthony Strungis, of 117 Grant Street, Exeter, Pa.; he has a brother, Cpl. Edward Strungis, who is in the Pacific War Zone. Coxwain Strungis was formerly employed by the Payne Coal Co., and attended the Exeter High School.

PFC Albin Bugnaitis, 24, of 221 Sullivan St., Exeter, Pa., son of Joseph Bugnaitis, of Luzerne, Pa., recently returned from service outside the Continental limits of the United States, and is temporarily stationed at the Army Ground and Service Forces Redistribution Station (according to the last report). PFC Bugnaitis served 58-months as Gunner in the Asiatic-Pacific Theater of Operations. He is a recipient of the following decorations: Assiatic-Pacific Campaign Ribbon, Combat Infantryman's Badge, American Defense Medal, and the Philippine Liberation Medal.

Baker Second Class Edmund C. Pongonis, son of Mr. and Mrs. C. Pongonis, of 29 Eno St., Kingston, Pa., was killed in the Pacific area on May 4th. He was previously reported missing. A graduate of Kingston High School, he entered the service in September, 1943, and had been overseas since last July. Surviving besides his parents, are: Baker First Class and Corp. Edward Pongonis, now at Camp Pickett, Va.; Mrs. Walter Novinski, Newark, N. J., France; Mrs. Edward Novinski and Helen, at home.

Sgt. Edward T. Pauza, nephew of Mrs. P. J. Nirosky, of Stanley St., New Britain, Conn., spent a leave with his family and Aunt, and upon completion of his leave, he will leave for Greensboro, N. C., where he will be reassigned to another base. He holds the Bronze Star Medal, the Air Medal, the Good Conduct Medal, the American Theater Ribbon, European-African-Middle Eastern Ribbon with Nine Battle Participation Stars, and the Presidential Unit Citation with Three Oak Leaf Clusters.

Capt. Vincent R. Zdanzukas, a Combat Veteran, and the son of Thomas Zdanzukas, of 292 Elm St., New Britain, Conn., received Three Oak Leaf Clusters to his Air Medal, which indicate "three additional awards of the same decoration" on Wednesday, May 30th, at Special Ceremonies held at the AAF Training Command Radar School, Langeley Field, Va. In the service since 1941, Capt. Zdanzukas saw action in the Southwest Pacific area, where he served as a Bombardier on B-24's. He has 51-flight missions and 550 Hours to his credit.

Lt. Anthony Zalconis, of 69 South Main St., Duryea, Pa., veteran of 35-Combat Missions over Europe, has been Honorably Discharged from the service through the Point-System. He holds the Distinguished Flying Cross with Oak Leaf Clusters along with other Decorations.

Flight Officer Albert F. Valunis, U. S. Army, and of 276 East Main Street, Plymouth, Pa., was one of a group of seven Luzerne County men who were Honorably Discharged from the Service, on Sunday, June 10th, through the 1262nd Seperation Center at Fort Dix, New Jersey.

A first Class Vincent P. Vilchinskas, of New Britain, Conn., spent a leave with his parents, Mr. and Mrs. J. Vilchinskas, of 63 Dwight Street, New Britain, after 19-months in the European Theater of Operations.

J. R. D.

EUROPE CANNOT BE FREE AND DEMOCRATIC IF THE BALTIC PEOPLES ARE ENSLAVED

Estonia, Latvia, and Lithuania have become a battleground—not only of armed forces, but of ideological forces. The fate of these small Baltic States has assumed an importance out of all proportion to their geographic or economic weight. They are a battlefield of fundamental ideas. The outcome of this conflict may decide the outcome of other more important conflicts throughout Europe—and the world.

No world security organization, no machinery for the prevention of future aggression, no peace settlement, can ensure enduring peace if its purpose is to freeze the *status quo post bellum*, to make permanent the injustices that have been and are being perpetrated, to establish in perpetuity the domination of the entire world by The Three.

If the San Francisco conference on Dumbarton Oaks, like previous conferences at Moscow, Teheran, Yalta, and Cairo, gives the stamp of approval to *faits accomplis* making multilateral the unilateral action of Russian imperialism in the Baltics, the Balkans, and Poland, and erects the machinery to enforce all these decisions, it will not be a step toward permanent peace, but toward World War III. If our experience between the first and second world wars taught us anything, it taught us that justice between nations is of paramount importance.

The forceful incorporation of the Baltic nations into the Soviet Union means their enslavement and the arbitrary control of one single power over the Baltic Sea, which washes the shores of ten countries and forms the shortest route connecting north and east with western Europe. It is therefore impossible to exclude the problem of the Baltic States from any discussion of the future political and economic system of the world.

(*The New Leader*, April 14, 1945.)

INDEPENDENT OPINIONS ON THE BALTIC STATES

SENATOR BUSHFIELD

. . . It strikes me as particularly appropriate at this moment to call the attention of the Senate to the Pact of Paris. The Pact of Paris was adopted by many of the nations on August 27, 1928 . . .

The first two paragraphs of the treaty itself are as follows:

Article I. The high contracting parties declare in the name of their respective people that they condemn recourse to war for the solution of international controversies, and renounce it as an instrument of national policy in their relations with one another.

Article II. The high contracting parties agree that the settlement or solution of all disputes or conflicts of whatever nature or of whatever origin they may be, which may arise among them, shall never be sought except by pacific means.

. . . The little republics of Latvia, Estonia, and Lithuania... were also signatories within a few months of the original signing.

Delegates have been appointed by our President to attend the San Francisco Conference. I feel that they should call the attention of that conference to the existing treaty, which is in force today, and has been since 1928...

. . . Russia has completely swallowed the little Republics of Latvia, Lithuania, and Estonia. It has destroyed their existence in the world of nations.

. . . If justice is to be one of the cardinal points of the Dumbarton Oaks proposal—and I fully agree that it should be—surely these little nations should be given an opportunity to be reperesented and to take part in the conference. With the provisions of the Pact of Paris still in full force and effect, we should consider that pact in connection with our own proposals, desires, and hopes to outlaw war again, in view of what has happened since 1928, when this pact was signed.

(*Congressional Record*, April 19, 1945.)

BOOKS AND ARTICLES

1. **Comparative Law, Ecclesiastical and Civil, in the Lithuanian Concordat.** Dissertation by Rev. J. Prunskis for J. C. D. degree at the Catholic University of America, 1945. 125 pp.
2. **Statement on Lithuania and International Organization,** by the Lithuanian Legation in Washington, D. C., May 1, 1945.
3. **Memorandum on Postwar International Organization,** by the United Organizations of Americans of Lithuanian, Latvian, and Estonian Descent, April 19, 1945. Lithuanian American Information Center, 233 Broadway, New York 7, N. Y.
4. **Memorandum on Some Aspects of a World Security Organization,** by the Lithuanian American Mission, 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio.
5. **Memorandum on the San Francisco Conference,** by the Lithuanian Protestant Association of America, April 10, 1945. 53 Chestnut Street, Bethel, Conn.
6. **Statement on the Results of the Crimean Conference and the San Francisco Conference,** Baltic Committee for Studies and Cooperation, April 10, 1945. 15 East 125th St., New York, N. Y.
7. **The Fate of the Baltic States,** special supplement to the **New Leader,** New York, N. Y., April 14, 1945.
8. "Baltic States Commission Urged by Racial groups at Conference," article in the New York **Times,** May 13, 1945.
9. "Parley Asked to Make Lithuania a Free Nation," article in the San Francisco **Examiner,** May 6, 1945.
10. "Parley Urged to Recognize Baltic States," article in the Chicago **Tribune,** May 3, 1945.

LIETUVIŠKA MINTIS PIETŲ AMERIKOJE

New York (LAIC)—Argentinos lietuviai rūpinasi praplėsti lietuviškąjį teatro meną. Paskutiniu metu jie suvaidino "Malūnininkas ir Kaminkrėtis", "Neturtas ne yda", "Ponaitis."

Užsirašykite Amerikos LIETUVIŲ NAUJIENAS

Mėnesinis žurnalas, 28 puslapių, pa-veiksluotas ir daug aiškinimų. Kaina $1.00 metams. Adresas:

LIETUVIŲ NAUJIENOS
332 N. 6th St., Philadelphia 6, Pa.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU?

Tai yra labai naudinga knygutė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbose. Knygutė mažo formato. Gali moterys ją įsidėti į ridikulį (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. Norintieji gauti knygutę—"Kaip Patapti Amerikos Piliečiu?", įdėkite į konvertą 25c. ir pasiųskite "GARSUI", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

W. K. LIET. MOTERŲ KLUBAS VĖL GERAI PASIDARBAVO

Wyoming Klonio Lietuvių Moterų Klubas U. S. Šeštosios karo paskolos vajuje buvo užsibriežęs parduoti už $25,000 bonų ir ženklelių, o pardavė už $38,607.75.

Nuo antrosios U. S. karo paskolos pardavė virš už $300,000 bonų ir ženklelių.

Bonų ir ženklelių pardavimo stotį (Booth) klubas turi First National banko patalpose, prie Public Square, Wilkes-Barre. Bonų platinimo komiteto pirmsėde yra Mrs. William Vinesky; asistentės—Mrs. Anthony Washesky, Miss Ann Grimaila, Mrs. Ch. Zernoski, Miss Isabel Amaitis, Mrs. A. C. Hardy, Miss Adele Gopsis, Mrs. St. Elko, Miss Florence Brussock ir Miss Stella Zatavetski.

Klubo valdyba reiškia nuoširdžią padėką bonų ir ženklelių platinimo (pardavinėjimo) komisijai ir visiems lietuviams-lietuvėms, kurie klubo stotyje perka bonus ir remia šios šalies karo pastangas.

Mrs. St. Elko,
publikacijos vedėja.

SLA 7-TOS APSKRITIES IŠVAŽIAVIMAS

Sekmadienį, liepos 29, Sans Souci parke įvyksta SLA 4-tos apskrities metinis išvažiavimas.

Tai bus linksmas išvažiavimas, nes bus svečių iš kitų kolonijų. Bus gėrimų ir užkandžių. Vakare bus šokiai.

Vieta visiems gerai žinoma. Privažiavimas gatvekariais ir busais parankus.

Išvažiavimo prižiūrėtojais bus Viktoras Kamarauskas ir V. Tamulaitis.

Nuoširdžiai kviečiame visus atsilankyti, o užtikrinam, kad būsit patenkinti.

SLA 7-tos apskrities valdyba

NUMIRĖ EUGENIJA STANULYTĖ

Birželio 14-tą iš Švč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek, palaidota Eugenija Stanulytė, po vyru Unger, 27 m.

Velionė šešis metus gyveno Easton, Pa., kur užlaikė Beauty Shop.

Velionės kūnas buvo pargabentas pas tėvus, 23 Harkins Lane, Wilkes-Barre.

Velionė buvo Juozo ir Agotos Stanulių duktė.

Numirė dėl gimdymo. Su motina numirė ir du kūdikiai.

DĖKOJAM

Negalima praleisti nepadėkojus visiems geros širdies žmonėms, kurie atjautė mūsų šeimos liūdesį. Dėkojam visiems, kurie užprašė šv. Mišias, gėlių aukotojams, budėtojams prie karsto; karsto nešėjams; laidotuvių direktoriui Ch. J. Leagus už tokį rūpestingą patarnavimą.

Juozas ir Agota Stanuliai

SUSILAUKĖ SŪNAUS

Mr ir Mrs. Petras P. Kižiai, gyvenantys Dallas, Texas, susilaukė sūnaus, kurį pakrikštino Petro vardu.

Mrs. P. Kižis yra buvusi Miss Dean Martin iš Nacona, Texas. Petras Kižis yra sūnus Mr. ir Mrs. Petro E. Kižių, gyv. 1 Center St., Pittston. Tai yra pirmasis Mr. ir Mrs. P. E. Kižių anūkas. Iki šiol jie turėjo dvi anūkes.

SKAITYK "ŽVAIGŽDĘ"

Jėzaus Širdies religinio atgimimo laikraštį! Žvaigždė rimčiausias ir turiningiausias mėnesinis laikraštis! Metams tik $1.00! Adresas: *Žvaigždės Administracija, 488 Seventh St., So. Boston 27, Mass.*

MANO ĮSPŪDŽIAI

Birželio 10-tą gavau liūdną žinią nuo Stanulių šeimos iš Wilkes-Barre, kad jų mylima duktė Eugenija Unger atsiskyrė su šiuo pasauliu. Nors toli būdama, atjaučiau tą širdžių skausmą, bet negalėjau pribūti į laidotuves.

Bet liepos 14 dieną atkeliavau į malonų miestą Wilkes-Barre, kur aš pati išgyvenau 17 metų, tai čia tarsi yra mano antra tėvynė. Atvažiavus vėl prasidėjo namiškių ašaros ir aimanavimai dėl tos jaunutės atžalėlės be laiko nuskintos.

Sekmadienį ėjom į Švč. Trejybės bažnyčią. Nustebau. Rodos, kai pastatė bažnyčią—buvo graži, teko būti, kai nudažė iš vidaus, tai da buvo gražesnė. Bet dabar tikras dangus. O tas choras, vedamas muz. J. Stulgaičio, taip žavėtinai giedojo. Didelė garbė chorui ir p. Stulgaičiui.

Pirmadienį buvo mišios už Stanulių Eugenijos vėlę. Buvom bažnyčioje. Kun. kleb. J. K. Miliauskas atliko pamaldas. Antradienį jau grįžau namo.

Negaliu praleisti nepasakius Stanuliams ačiū už jų malonią širdį, už jų vaišingumą.

Iš savo pusės reiškiu pp. Stanuliams giliausią užuojautą dėl dukrelės Eugenijos mirties!

P. Jankauskienė
Hastings, Pa.

MIRĖ

A. a. Jonas Žukauskas, 80 metų, gyv. Inkerman, numirė liepos 3-čią Pittston ligoninėje. Palaidotas iš Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse.

A. a. Ant. Jankauskas, Jr., sūnus Mr. ir Mrs. Ant. Jankauskų, gyv. 341 Beade St., Plymouth, numirė liepos 4-tą, palaidotas liepos 5-tą Šv. Kazimiero parapijos kapinėse. Paliko tėvus, seserį, brolį ir močiutę.

A. a. Vikt. Stravinskienė, gyv. 232 Pringle St., Kingston, numirė liepos 21-mą, palaidota liepos 25-tą iš Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapuose. Liūdesy paliko sūnų Dominiką, New York; dukterį Mrs. F. Urban, Edwardsville; dukterį Mrs. F. Kennedy, Herkimer, N. Y., Marę ir Agnietę, namieje; keturis anūkus ir du proanūkus.

SCRANTON

ŠV. JUOZAPO PARAPIJOS BAZARAS ĮDOMUS IR PATRAUKLUS

Scrantuose paskutiniu laiku buvo nepaprastas judėjimas ir ruošimasis prie "bazaro-pikniko", kuris prasidėjo liepos 23-čią ir baigsis liepos 28-tą. Bazaras-piknikas vyksta North Scranton Jr. High School, kur yra įdomybių-įdomybės.

Ten publikai nereikia nuobodžiauti, nes kiekvienoj stoty yra įdomiausių atrakcijų.

Visi turi geriausių progų išmėginti savo giliukį ir laimėti gražių ir brangių dovanų.

Jaunimui irgi neprisieina nuobodžiauti, nes kiekvieną vakarą yra šokiai ir įvairūs žaidimai.

Šis bazaras-piknikas yra daug įdomesnis ir įvairesnis, negu iki šiol buvusieji bazarai ir piknikai.

Visam darbui vadovauja uolusis klebonas prelatas J. V. Miliauskas ir jo asistentas kunigas Jurgis Andriuška, taipgi muz. Alfonsas Bulevičius, Mrs. Anna Galenas, Angela Stankus, Leo Martinkus, Jean Gibbas, Charles Slavinskas, Helen Kasinskas.

Priėmimo komisija: E. Krucias, P. Pėstininkas, F. Cooper, G. Gulbinas, J. Lažaunikas, S. Žemaitis, A. Yanoshat, M. Andriukaitis, C. Billus, L. Stankus, J. Gečas, G. Žvirblis, J. Webber, C. Phillips, S. Jotauta, A. Malinauskas, A. Kiela, W. Palonis, V. Delionis, J. Stirna, W. Kersavage, A. Rachynskas, A. Venslavičius, P. Putirskas, A. Runas, W. Yanoshat, A. Novisaitis, J. Balčietis, A. Adomaitis, J. Matulevičius, J. Trumpikas, A. Mageikis, T. Žurevičius, S. Žmajauskas, dr. F. Sakalauskas, A. Andruškevičius, J. Gečas, G. Žvirblis, S. Bardzel, J. Tankalevičius, J. Makštutis, V. Degutis, M. Bulauskas, P. Lepo, F. Leškauskas, J. Petkevičius, J. Vaitkus, G. Zigmont, C. Kukaitis, M. Poteliūnas, J. Sinkevich, P. Kavalynas, A. Bagdon, M. Žoka.

Valgių komisija: M. Tamošaitienė, M. Kazlauskaitė, A. Gurskienė, A. Stepanavičienė, U. Belskienė, M. Žvaliauskienė, M. Baranauskienė, A. Baranauskienė, A. Leliūgienė, P. Minkellenė, D. Janušienė, A. Lukaševičienė, A. Petukauskienė, V. Alytienė, M. Arlauskienė, A. Sinkevičienė, P. Gustaitienė, A. Raubienė, A. Baltrušaitienė.

Palinksminimo komisija: A. Bulevičius, J. Klebauskas, A. Rimkūnas, H. Venslauskas, A. Galinienė.

Tikietų komisija: A. Stankus, L. Vasiliauskas, A. Bunevičius, A. Gustaitis.

HARTFORD, CONN.

BALF Skyriaus Prakalbos

Liepos 1-mą, trečią val. po pietų, įvyko prakalbos surengtos Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo skyriaus. Kalbėtojas p. Jonas Valaitis, kiek aplinkybės leido, išaiškino, kaip ir kokiu būdu yra galima sušelpti lietuvius; ypač jisai nurodė didžiausią reikalą rinkti drabužius.

Šie asmenys aukojo nupirkimui nešiotų drabužių, kurių nebus galima veltui gauti: M. Jasinskienė $10.00; po $5.00: J. ir Z. Kavaliauskai, T. Koral, A. Balvočius; po $2.00: Jankauskai, K. Goberis, U. Kuizienė, A. Pateckas; po $1.00: Petraitienė, Marcinkevičienė, I. Leonaitienė, Deltuvienė, M. Baliukynas, Navickai; po 50c.: G. Kemšalienė, A. Antanaitytė; smulkių 25c. Viso suaukota $41.25.

Negaliu praleisti nepažymėjusi to liūdno vaizdo salėje, nes išviso buvo tik 27 žmonės. Argi tik tiek mūsų garsioje kolonijoje beliko žmonių kuriems rūpi mūsų vargšų brolių likimas? Tiesa, buvo gana šilta diena, bet ar tas gali mus pateisinti? Argi jau mes turėdami visko nebenorime nei girdėti apie išbadėjusius, išvargintus mūsų gimines, draugus; žodžiu, visą tautą.

Irena

PITTSBURGH, PENNA.

Išvažiavimas Lietuvos Steig. Seimo Paminėjimui

Amerikos Lietuvių Tarybos Pittsburgho skyrius rengia iškilmingą Lietuvos Steigiamojo Seimo 25 metų sukaktuvių minėjimą po atviru dangum. Minėjimas įvyks liepos (July) 29 dieną, *Adomo Sode, Castle Shannon, Pa. Prasidės 3 val. po pietų ir tęsis iki vėlumos.*

Šis Pittsburgho ir apylinkės lietuvių išvažiavimas bus ne tik paminėjimas Lietuvos Steigiamojo Seimo 25 metų sukaktuvių, kaipo lietuvių tautos ir Lietuvos žmonių laisvės simbolio, bet kartu ir gražus pasilinksminimas.

Išvažiavimo programa bus labai įvairi. Ji susidės iš prakalbų, muzikalės dalies ir šokių prie geros muzikos.

Žymiausiu kalbėtoju bus Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentas adv. W. F. Laukaitis, iš Baltimore, Md., kuris dalyvavo San Francisco konferencijoje kaipo Amerikos Lietuvių Tarybos delegatas ir gynė nepriklausomos Lietuvos reikalus. Bus įdomu pasiklausyti jo pranešimo iš San Francisco konferencijos, kurioje buvo nustatyta pasaulio santgumo organizacijos pagrindai.

Prie dabartinių aplinkybių, šis išvažiavimas yra rengiamas su įžanga—vienas doleris asmeniui. Įžangos tikietą reikia įsigyti iš anksto. Su įžangos tikietu bus galima gauti nemokamai alaus ir kitokių gėrimų.

A. L. T. Pittsburgho Skyriaus Valdyba

J. B. Tamkevičius, pirm.
S. F. Bakanas, sekretorius
J. Grėbliūnas, iždininkas

VĖL SUPILTAS NAUJAS KAPAS

A. a. Muzikas Antanas J. Stankevičius

Rome, N. Y. liepas 2 dieną ūmai širdies liga numirė muzikas Antanas J. Stankevičius. Liepos 3 dieną vietinėje Šv. Marijos bažnyčioje įvyko gedulingos pamaldos už jo vėlę. Šv. mišias atnašavo kun. J. Urleck, kun. J. Simpson buvo diakonu, kun. J. Slimbeau—sub-diakonu. Po pamaldų kūnas nulydėtas į stotį ir išvežtas į Nanticoke, Pa., pas dukterį Mrs. Felicia Collins. Penktadienį, liepos 6, įvyko iškilmingos laidotuvės, kuriose dalyvavo draugai muzikai: Jonas Šaučiūnas—ALRK Vargonininkų Sąjungos centro valdybos narys, Kingston, Pa.; Juozas Stulgaitis, Wilkes-Barre; Petras J. Karašauskas, Plymouth, Pa.; Stasys Simonavičius, Kingston, Pa.; svečiai brooklyniečiai: Pranas Dulkė, Antanas Kaminskas ir Stanis Suchodolskis; vietiniai: A. Czyzyk ir C. Sasnauskas; ir Z. Brodžinskis iš Sugar Notch, Pa. Šv. mišias atnašavo kun. C Sikorskis iš Sheatown. Laike mišių vargonininkų choras giedojo Missa pro Defunctis, P. A. Yon. ir offertorium "Ultima in mortis hora". Po pamaldų, palaikai nulydėti į Šv. Stanislovo kapines, kur šeima turi lotą, amžinam atilsiui.

Antano Gyvenimas ir Darbai

Antanas buvo gimęs sausio mėnesį, 1893 m., Margiškės palivarke. Pabaisko parap., Ukmergės apskr. Muzikos mokinosi pas prof. Birmontą, Panevėžy, ir pas kariuomenės beno mokytoją, Ekaterinoslave, kaipo kornetistas. 1912 m. vedė p-lę Mortą Mikeliūnaitę iš Pašilių parapijos. 1913 m. atvyko į šią šalį pas brolius Miką ir Ipolitą, Brooklyn, N. Y. Amerikoje pirmoji vargonininkavimo vieta buvo Brooklyne, Karalienės Angelų parapijoj pas kun. Varnagirį. Be minėtos, dar vargonininkavo šiose lietuvių parapijose: Šv. Mykolo, Bayonne, N. J.; Šv. Vincento Girardville, Pa.; Šv. Juozapo Scranton, Pa., kur suorganizavo ir gerai pralavino lietuvišką beną, ir P. Š. Apreiškimo parap. Brooklyn, N. Y. Kitos visos parapijos, kur vargonininkavo, buvo kitataučių. Stankevičiai išaugino tris dukreles: Violet—Kosinski, Felicia—Collins, ir Marijoną, kuri yra supervisor of nurses in Presbyterian Hospital, New Yorke.

A. a. Antanas didžiai mylėjo muziką ir choralį giedojimą, tad nenuostabu, kad buvo toli pažengęs netik vargonininkavime, bet giedojime, Gregorian Chant ir beno vedime. Kuomet gyveno Scranton, Pa., tuomet lankė Liturgical Music kursus Marywood kolegijoj, kur retkarčiais mokindavo prof. Montani. Kuomet apsigyveno arti New Yorko, ten apie tris vasaras lankė Pope Pius School of Liturgical Music, New York, N. Y. Gaila, kad turėjo apleisti šį pasaulį taip greit, kuomet reikalinga gerų muzikų, kurie palaiko bažnytinį giedojimą ir chorus.

Liūdi Vargonininkų Sąjungos nariai netekę Antano, kuris dar daug galėjo nudirbti bažnyčiai, lietuvių tautai ir sąjungai. Gerasis Dievas te priglaudžia jo sielą ir suteikia dangaus linksmybę, o žmonai ir dukrelėms te suteikia stiprybę perkentėti liūdesį!

Draugas

FOREST CITY, PENNA.

Independent Klubo Nariams

Klubo pusmetinis susirinkimas įvyks liepos 29, 1945, parapijos salėje tuojau po sumos. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyt ir užsimokėt savo užsilikusias duokles. Svarstysime klubo metinio pasilinksminimo reikalus. Tas priklauso nuo narių. Taigi nepamirškite atsilankyti į minėtą susirinkimą.

Juozas Purickis,
klubo pirmin.

SUOMIJA MASKVOS SAUVALĖS ŽENKLE

New York (LAIC)—Maskvai reikalaujant, Suomijoje areštuoti beveik visi rusų emigrantai (vadinami "baltieji"), praneša New York Times. Areštuotų skaičius jau siekiąs apie 1,000 asmenų, Suomijoje prieglaudą radusių nuo revoliucijos (1917 m.) laikų. Dauguma jų jau buvo net gavę Suomijos pilietybę.

Mus čia apeina ne tiek faktas baltųjų rusų išdavimo, kiek aplinkybė, kad Suomija šiandien yra pastatyta į visiško nepajėgumo padėtį. Atrodo, kad net politinės prieglaudos teisę ji jau nebegali disponuoti; ir tai nepaisant, kad paliaubos su Suomija buvo, teoretiškai, pasirašytos visų Jungt. Tautų vardu, t. y. ir Amerikos su Anglija.

Įdomu, kad net svetimų valstybių pasiuntiniai Suomijoje, kaip, pavyzdžiui, Prancūzijos pasiuntinys, negali naudotis diplomatams įprastais susisiekimo keliais su savo vyriausybėmis, tik po ilgų ir sunkių derybų su rusais, amerikiečių pasiuntiniui buvo suteikta "privilegija" siųsti šifruotas telegramas, naudotis "diplomatine valiza" ir palaikyti telefono susisiekimą su Švedija.

Suomijos sostinėje Helsinkyje, kaip praneša New York Times, dominuoja rusai. Paskutiniu metu areštuota apie 20 Suomijos generalinio štabo karininkų.

PRIPILDYKIT SAUSAINIŲ INDĄ

Jeigu namuose turite vaikučių, jei kasdien paruošiate užkandžius dirbantiems ir į mokyklą einantiems, neužmirškite namie visuomet pripildyti sausainių indą. Namie kepti sausainiai skanūs ir visuomet tinka prie kavos, jie taip pat tinka vidurnakčio užkandžiui, kada kaimynai užeina palošti ar pasižmonėti. Šiems sausainiams reikia mažai cukraus, mažai riebalų ir juos lengva iškepti.

Minkšti Sirupo Sausainiai

- ⅓ puoduko vitaminizuoto margarino
- ⅓ puoduko rudojo cukraus
- 1 puodukas sirupo (molasses)
- 1 puodukas sėlenų
- 3 puodukai išsijotų miltų
- ½ šaukštuko malto imbero
- ½ šaukštuko maltų allspice
- 1 šaukštukas sodos
- ¼ šaukštuko druskos
- ½ puoduko šalto vandens

Margariną reikia suplakti iki jis suskystėja, paskui pridėti po truputį cukrų ir gerai sumaišyti. Bemaišant pridėti sirupą ir sėlenas, o miltus ir likusius sausus priedus pridėti kiekvieną atskirai, pridedant po truputį vandens ir maišyti iki pasidaro minkšta tešla. Tešlą sudėti į formas šaukštuku ir kepti 15 minučių karštam pečiuje 375 laipsnių F. karščio. Turi išeiti 2½ tuzino sausainių.

Peanut Sviesto Sausainiai

- 1¾ puoduko miltų
- 2 šaukštukai baking powder
- ½ šaukštuko druskos
- ¼ šaukštuko maltų gvazdikėlių
- ½ puoduko vitaminizuoto margarino
- ½ puoduko peanut sviesto
- ½ puoduko sirupo (molasses)
- ½ puoduko rudojo cukraus
- 1 kiaušinis
- 1 šaukštukas vanilos
- 2 šaukštai pieno, jei reikia

Vienu kartu sumaišyti ir išsijoti miltus, baking powder, druską ir maltus gvazdikėlius ir padėti iki reikės; paskui atskirai suplakti margariną iki jis praskystėja, pridėti prie jo peanut sviestą ir gerai sumaišyti, nemaišant įsukti sirupą ir laipsniškai įmaišyti cukrų, paskui pridėti kiaušinį ir vanilą. Sukti iki viskas gerai sumaišyta. Ant galo po truputį įmaišyti miltus ir kitus sausus priedus, taip pat, jei reikia pieną, iki pasidaro skysta tešla. Šaukšteliu pilkit ant blekinės, apie colį nuo vienas kito ir kepkit pečiuje apie 12 minučių 375 laipsnių karštyje. Šis mišinys padaro apie 4½ tuzinų gardžių sausainių.

Gertrude Blair,
Publicity Associates, Inc.
New York, N. Y.

SOVIETŲ PROPAGANDA LIETUVOJ

New York (LAIC)—Iš Sovietų šaltinių paeinančiomis žiniomis, Vilniaus ir Kauno miestuose šių metų pradžioje buvo priskaitoma daugiau kaip 470 "kultūrinio masinio darbo komisijų," turinčių 1575 komisijų narių aktyvą. Pirmoje eilėje tos "kultūrinės komisijos" ėmė organizuoti raudonuosius kampelius, kurie buvo atidaryti 232 įmonėse ir įstaigose. Juose buvo patalpinti komunistų partijos vadovų atvaizdai. Profsąjungos įpareigotos nagrinėti draugo Stalino knygą "Apie didįjį Tarybos Sąjungos Tėvynės karą" ir komunistų partijos istorija. Tiems "visuomeniniams ir kultūriniams Lietuvos reikalams" skirta 48.4 procentų Lietuvos biudžeto (Valstybes pajamos iš viso numatytos 728½ mil. rublių). Propogandos tikslais leidžiama Ukmergėje savaitraštis "Kelias į Socializmą", šiauliuose savaitraštis "Raudonoji Lietuva" mokytojams leidžiamas žurnalas "Tarybų mokykla."

Ūkiniai Argentinos Lietuvių Užsimojimai

New York (LAIC)—Argentinos lietuviai verslininkai savo ketvirtame metiniame susirinkime svarstė klausimą sukurti Argentinos Lietuvių Prekybos Rūmus ir urminės prekybos kooperatyvą.

New York (LAIC)—Paskutinėmis žiniomis iš Europos apie šimtas lietuvių įstojo į prancūzų svetimšalių legijonus.

Sprogdindami Radviliškio bažnyčią vokiečiai užmušė keletą besimeldžiančių moterų.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Gražiausią Lietuvių Kalba Išleistą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina $3.50.

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštais odos viršeliais, papuošta lietuviško stiliaus kryžiumi, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolo. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanijų 16. Vainikų maldų (karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturginės. maldos iš Mišiolo). Graudūs verksmai. Arti šimto puslapių pašvęsta maldoms į Švč. Sakramentą. Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlaidus. Labai daug įvairių maldų su atlaidais. Nurodoma gyvenimo pagrindai—atspausdinta visi poteriai. Raidės aiškios ir įvairios. Kalba graži.

MALDŲ ŠALTINIS, didelėmis raidėmis maldaknygė. Išleido kun. Pr. Juškaitis. Kaina $2.50.

Ji yra nedidelio formato 5¼x3¼ colių; 432 puslapių, odos apdarais, auksuotais kraštais, apie pusė colio storumo. Nanjausios ir gražiausios maldos.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės

Sutaisė kun. J. K. Miliauskas. Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis taip, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

ŽYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

ANIOLAS SARGAS, juodais apdarais (originalė kaina $1.50) $1.00
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodais apdarais (originalė kaina $1.50) 1.00
MALDŲ VAINIKĖLIS (originalė kaina 70 centų) ..... .50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais ..... .40

Kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South St. (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Penna.